GAZETA
SF
50
Revistă electronică de artă şi literatură speculativă
fanzin.clubsf.ro

Gazeta SF nr.**50**/ mai 2015

Revistă electronică de artă şi literatură speculativă

http://fanzin.clubsf.ro

Redactor şef: Alexandru LAMBA

Redactor şef-adjunct: Alexandru Ioan DESPINA

Redactia : Mircea NANU-MUNTEAN,

Bogdan S. POPESCU,

Sorin TRASCU,

Mihaela MARCU,

Marcel GHERMAN,

Teodora MATEI

Contribuții grafice: John DOBRO

Editor / Director George SAUCIUC

SUMAR

Editorial
- Ce putem face? (de Alexandru Lamba)

Povestiri
- Darul (de Florentin Haidamac)
- Cutia cu propria-mi pisică (de Andreea-Mihaela Coman)
- O cupă cu Rosy (de Lucian Dragoș Bogdan)
- ZMB (de Miloș Dumbraci)

Foileton
- Orășelul lupilor (II) (de Bianca Alexandra Horbovanu)

Traduceri
- În crâng (de Ryūnosuke Akutagawa)

Recenzii
- „Ceasul fantasmelor” de Oliviu Crâznic (de Teodora Matei)
- „Atavic” de Liviu Surugiu (de Alexandru Lamba)
- „Iovik” de Sebastian A. Corn (de Alexandru Ioan Despina)

Autorul își prezintă cartea
- „DonQuijotisme AntropoLexice” de Mircea Băduț

Eseuri
- Marshall McLuhan: „Medium is the Message” (de Marcel Gherman)

Bandă desenată
- Pot și eu! (de Alexandru Lamba)

Artă imaginară
- Coperte potrivite IX (de John Dobro)

Interviu
- Interviu cu scriitorul Liviu Surugiu

EDITORIAL

Ce putem face?
(de Alexandru Lamba)

Când vine vorba despre scris și publicat SF & F, constat că s-a lăsat asupra noastră un soi de resemnare melancolică, o acceptare neputincioasă a faptului că se tipărește puțin, tot mai puțin, că se vinde tot mai puțin. De ce? Deoarece se citește puțin în România, cultura, în general, e în declin. De curând chiar, unul dintre oamenii a căror părere în domeniu mi se pare de maximă relevanță o spunea deschis și fără ocolișuri, mărturisind apoi că nu întrevede soluții. Nu dau detalii, deși sunt sigur că persoana respectivă nu s-ar ascunde să-și reafirme această tristă convingere.

Însă soluții trebuie să existe. Dacă n-am crede că există, probabil că ne-am lăsa cu toții de treaba asta cu scrisul, cititul și criticatul de SF și ne-am apuca de altceva, nu? În cele ce urmează, vă invit să le căutăm împreună. Pe cele pe care le și putem pune în practică. Mai bine spus, acțiunile care ne sunt nouă la îndemână. Sigur că subvenționarea cărților, reducerea TVA-ului la carte (asta parcă e în discuții pentru 2016), realizarea de emisiuni culturale, cât mai multe, pe posturile de televiziune etc. sunt toate lucruri minunate și care ar ajuta enorm, dar… ne stă nouă în putere să le înfăptuim? Ieșim în stradă să cerem să dea guvernul o lege conform căreia să fie obligatoriu să se citească scriitori români? Nu prea aș crede.

Așa că haideți să ne concentrăm pe ce putem face.

Ce putem face?

Aș vrea să dau doar trei exemple:

Păi, în primul rând, să citim noi înșine ce scriu ceilalți. Da, acesta ar fi primul lucru. Să cumpărăm cărți și reviste românești de gen, să le citim, apoi să le recenzăm. Publicații electronice de asemenea, de ce nu? Să fim serioși, nu cred că vreunul dintre scriitori se găsește în relații de concurență cu ceilalți

pentru public. Scrie careva atât de mult încât să aibă pretenția că poate umple singur planul de lectură, fie și al unui cititor de… să zicem… cinci cărți pe an? Cred că nu! Atunci, de ce să nu tragem unul pentru altul?

Cunosc din ce în ce mai mulți scriitori români care încep (sau continuă) să scrie despre alți scriitori români, iar lucrul acesta nu poate decât să mă bucure. Tot respectul pentru ei, mă înclin! Însă mai mulți nu o fac. Pentru ei am și eu întrebarea aceea celebră: „Fraților, voi ce așteptați?" Sunt o mulțime de publicații care abia așteaptă să primească recenzii competente scrise pentru cărțile românești. Nu vă plac acele publicații? Scrieți-le pe bloguri! Nu aveți? Faceți-vă! Numai să cumpărați, să citiți și să scrieți recenzii. Doar în interiorul comunității și se poate absorbi un tiraj minim de o sută de exemplare. Cum ar fi oare ca măcar jumătate din acești oameni să și vorbească despre cărți, altele decât ale lor?

Nu vorbesc despre acele recenzii acide care numai serviciu autorilor nu aduc. Nu voi spune că nu-s și astea bune la ceva, la o adică. Fiecare are o părere, chit că e sau nu de acord cu ea, vorba bancului. Personal, pentru evitarea atât de frumoaselor certuri în public, militez pentru critica negativă și datul de sfaturi în particular. Puțini se pot abține să-și apere operele când sunt atacate la vedere, iar de aici la animozități personale nu e decât un pas. Când, în schimb, discuția se poartă fără spectatori, lucrurile stau cu totul altfel. Ceva tot se găsește de scris de bine despre o carte. Măcar faptul că a apărut. Dacă nu și nu, atunci… ei, da, atunci cred că cel mai bine ar fi să ne abținem de la recenzii. Se pot proteja cititorii de lecturi proaste și singuri, nu cred că au nevoie de ajutor.

Apoi, să ieșim în lume. Nu mai departe de propriul liceu, mă gândesc. Oare n-ar fi bucuroși directorii de licee să organizeze câte o întâlnire cu scriitorii în instituțiile lor? N-ar veni oare elevii? N-avem de unde ști până nu încercăm. Unii au încercat deja, ideea nu e originală, tare-aș fi curios să aflu păreri de după acele evenimente.

Avem de purtat o luptă inegală pentru promovarea literaturii românești, e foarte adevărat. Nu-i poți pretinde unui cititor să încline balanța în favoarea unui scriitor român de SF când are la dispoziție – făcând același efort financiar – cărți premiate cu Locus, Nebula sau Hugo. Nici nu-i poți pretinde literaturii românești să dea la fel de multe vârfuri ca întreaga literatură universală. Dacă vorbim de SF

în mod special, atunci diferența de calibru este și mai mare, genul fiind unul cu tradiție anglo-saxonă. Însă experiența contactului direct, al cunoașterii personale a autorului, poate contrabalansa. Deocamdată avem de recâștigat piața românească. Despre cea internațională, haideți să vorbim după ce-am bifat-o pe a noastră.

În fine, o chestie deloc grea dar care implică un pic de flexibilitate din partea editurilor ar fi realizarea și promovarea de cărți audio. Să nu ne ascundem după deget, cititul implică efort intelectual, iar dispoziția omului modern spre așa ceva e din ce în ce mai mică în condițiile în care viața în sine e din ce în ce mai solicitantă și stresantă. Dar dacă în loc să buchisească omului i s-ar oferi varianta statului comod, poate că altfel ar sta lucrurile. Iar de cititori excepționali, cu dicții perfecte și voci făcute parcă pentru microfon, chiar nu ducem lipsă, credeți-mă!

Nu mai lungesc vorba acum, ci vă invit să cumpănim împreună și alte lucruri care ne sunt la îndemână. Dacă suntem destul de mulți și destul de gălăgioși, lumea ne va băga în seamă.

POVESTIRI

Darul (de Florentin Haidamac)

În medicină sunt cunoscute ca mutații genetice inexplicabile. În mentalitatea populației sunt daruri de la Dumnezeu. Sub orice formă s-ar denumi, acestea reprezintă o cruce greu de purtat pentru cei aleși. Nu credeam că voi lua vreodată parte la o situație atât de anormală. Nah! Nici alții nu credeau să învețe a muri vreodată.

De mic m-au fascinat ceasurile. Nu a fost o atracție față de mecanismele lor, chiar dacă le desfăceam pe toate, ci pentru ceea ce măsurau. Timpul. O chestie ciudată. Născută din ecuațiile matematicienilor. Tocmai această dimensiune a Universului, indiferentă la fenomenul biologic numit viață, mi-a schimbat în mod brutal și neașteptat existența.

***

Zilele săptămânii trec parcă mult mai repede ca acum câțiva ani. E posibil să fie doar o percepție subiectivă, legată cumva de schimbările pe care le simt în metabolismul meu. Sunt un singuratic. Nu-mi place să socializez. Nu-mi place să atrag atenția asupra mea. Prefer să petrec ore întregi reparând ceasuri decât să schimb cuvinte cu contemporanii mei. Sunt însă normal din aproape toate punctele de vedere. Așa mă percep. N-am nicio tulburare de afect. Am doar doi prieteni. Un solist al unei trupe de metal și un pisoi. Pe primul îl frecventez săptămânal. Cu al doilea locuiesc.

La ora 8 deschid micul meu atelier de reparații. Sunt zile în care am de lucru până la 16. Altele în care închid la 12. Chestie de cerere. Așa am înțeles că funcționează capitalismul și piețele libere. După cerere și ofertă.

Plouă. Mărunt. Urât. Enervant. Cum nu stau departe de locul meu de muncă, am venit pe jos. Sunt înghețat. E mijlocul lui octombrie. Nu e chiar vreme de plajă în perioada asta a anului. Măcar e plăcut înăuntru. Îmi scot pardesiul. Îmi pun umbrela lângă calorifer. Mă uit pe masă. Am câteva comenzi

de onorat. Au rămas de ieri. Sunt de la clienții mei fideli. Ceasuri obișnuite. Nimic spectaculos sau complicat. Doar de schimbat baterii. De reglat. De curățat. Lumea mă apreciază pentru că sunt foarte meticulos. Îmi iubesc meseria.

— Bună dimineața.

Cunosc vocea. E tanti Aurora. A venit să mă întrebe dacă nu cumpăr lapte. Toți vecinii mei, toate firmele care își au sediul în clădirea asta, cumpără de la ea. Eu nu sunt un fan al laptelui, dar pisoiul meu e.

— Bună dimineața, tanti. Iau și eu o sticlă.

— Bine. Mă scuzați că am venit așa devreme, dar al meu e la spital. E suspect de cancer. Așa zic doctorii.

— Îmi pare rău.

— Ce să facem? Asta e viața. E mai bătrân ca mine cu zece ani. Fumează de mic. Toată lumea i-a spus că nu e sănătos. Fata mea a venit din Italia. Mergem la spital mai târziu. Că nu puteam lăsa lumea fără lapte. Știți că sunt femeie serioasă.

Îi întind banii.

— Vă mulțumesc. Sănătate multă soțului.

Viața. Cât de multe îți poate aduce o secundă. Ori o mare bucurie, ori o mare durere. Am încetat demult să mă mai pun în locul altora. Am încetat demult să mai vreau să salvez lumea. Am învățat pe propria piele că toate astea te pot marca. Te pot încărca atât de puternic încât ajungi să nu te mai poți deconecta.

Mă întorc la treburile mele. Totul intră în normal, lupa cu care măresc componentele fine, cleștii mei speciali, șurubelnițele mele minuscule, degetele mele, microscopul pe care-l folosesc pentru mecanismele de înaltă orologerie. Îmi place ceea ce fac. E un mod de viață. Repar timpul. Repar ceva ce mă strică. E o senzație plăcută. Sunt calm. Detașat. Termin tot ce am de făcut. Pun ceasurile în cutii speciale. E cadoul meu pentru clienți. Sunt foarte încântați de modul în care mă comport cu lucrurile lor.

***

Totul începe cu o mare anxietate. Cu o senzație ciudată că se va întâmpla ceva important. Nu pot defini. Nu pot explica. Nu pot înțelege. Doar asist ca un simplu spectator la derularea evenimentelor.

***

Intru în casă. E plăcut. Pisoiul mi se încurcă în picioare. E bucuros că am venit. Îi pun lapte. Dau drumul la televizor. Încerc să urmăresc știrile zilei. Când nu vorbesc despre crime și violuri, adică foarte rar, păpușile de pe sticlă prezintă managementul sărăciei. Într-o țară care nu produce nimic, e normal să fie multă corupție. Toți se bat pentru a mulge cât mai mult dintr-un buget minuscul. Și apoi, peste câțiva ani, când nu mai sunt în posturi cheie, fac tot posibilul să evite pușcăria. Abia atunci plâng cu lacrimi de crocodil și dezvăluie opiniei publice, care există doar la nivel teoretic, cât de bolnavi sunt ei. Ăștia care au furat în câțiva ani cât să le ajungă pentru trei generații. Nu mai suport minciunile astea. Schimb canalele în speranța că voi găsi ceva mai puțin sinistru. Mă forțez mereu să evit canalul pe care se uita ea. Iuliana. Motivul meu de ceartă cu Dumnezeu.

Pisoiul a terminat laptele. Se uită la mine cu ochi mari. Sunt sigur că mai vrea. Medicul veterinar mi-a spus însă foarte clar că nu are voie mai mult. A avut pietre la rinichi. A stat internat. A primit injecții, perfuzii, antibiotice. A trecut chiar și printr-o operație. A scăpat. Știam că așa va fi. El nu a fost niciodată protagonistul viziunilor mele.

Nu mai am nimic de făcut azi. Îmi scot ceasul. Nu e o bijuterie. E un ceas clasic simplu. Ieftin. Prietenul meu, Contele, așa își spune, râde mereu de mine. Chiar mă întreabă cum se face că eu, specialistul în ceasuri, port așa ceva. Nu i-am răspuns niciodată. Și ce să-i spun? Că e singurul lucru rămas de la ea? Că mi l-a cumpărat din salariul ei modest de profesoară debutantă?

Timpul trece repede. De parcă ar avea o viață a lui. De parcă s-ar încăpățâna să facă în ciudă oricui. Nici bine nu depășești stadiul de copil că te trezești cu o droaie de responsabilități pe cap. Până mai ieri te jucai cu mașinuțe și avioane. Azi trebuie să te gândești la ziua de mâine. De tine depinde cum va fi aceasta.

Amintiri. Nu îmi fac bine. Sunt melancolic din cauza ploii. Aș da orice să nu mai simt ceea ce simt. Aș da orice să nu mai văd ceea ce văd. Aș da orice să mă pot apropia de cineva.

***

De fiecare dată resping viziunile. De fiecare dată mă lupt cu ele. Deschid ochii. Degeaba. Starea în care intru nu mă părăsește decât la finalul filmului. Pentru că totul se derulează ca la cinema. Privesc fără să pot face nimic. Și e lumina aia albă, rece, venită din altă lume. Ciudat e că îmi risipește teama.

***

Nu sunt mare sportiv, dar am o bicicletă magnetică pe care pedalez zilnic. Mă ajută să-mi limpezesc mintea. Reglez intensitatea rezistenței la maxim și încep activitatea. Inima îmi pompează puternic. Picioarele încep să mă ardă. Nu vreau să mă opresc. Durerea fizică îmi face bine.

Astăzi nu am noroc. Prezența ei mă inundă. O văd în tuburi pe secția de reanimare. Doctorii sunt rezervați. Asistentele mă privesc cu milă. Am aflat de la polițiști ce s-a întâmplat. Scena clasică. O mașină. Viteză. Ea mergea pe trotuar. Un cauciuc a explodat. Șoferul nu a mai putut-o controla. A lovit-o în plin. Nu pot vorbi. Nu pot nici măcar să plâng. Nu pot să fac nimic. Doar o privesc. Atunci a apărut prima oară lumina. A inundat camera de reanimare. Apoi s-a concentrat în jurul patului ei. Atunci când a dispărut, patul era gol. Mi-am revenit. O țineam de mână. Poate că în mintea mea am simțit cum mă strânge și ea. Ușor. Imperceptibil aproape. Apoi au început să urle alarmele. Doctorii au sosit repede. O infirmieră m-a condus afară din salon. Am privit pe geam cum s-au chinuit să o aducă înapoi. Abia atunci am avut pentru prima oară convingerea că pot să văd cum mor oamenii. Cu ceva timp înainte.

Nu-mi mai simt picioarele. Tâmplele îmi zvâcnesc. Abia respir. În cap parcă am clopote mari. Mintea îmi e conectată tot la amintirile care mă rănesc. După Iuliana, toate viziunile s-au intensificat. Am văzut moartea fiecărui prieten. Știu când și cum va muri fiecare. De asta nu mă apropii de nimeni. De asta evit spitalele.

***

Ani de singurătate. Ani de viață pierduți. Ani în care m-am luptat cu mine. Cu viziunile mele. Cu pedeapsa asta pe care trebuie să o suport. Ani în care mi-am inhibat toată afecțiunea. De frică. Ani în care am încercat surogate de iubire. Doar fizică. Mintea îmi era blocată. Închisă ermetic. Totul a fost în zadar. Oricât de mult m-am forțat să-mi reprim capacitățile astea, nu am reușit.

De obicei nu ating clienții. Port mănuși atunci când primesc sau predau ceasurile. Astăzi nu am fost atent. Am atins un domn care a apelat la serviciile mele. La câteva minute după ce a plecat, am văzut din nou lumina. Albă, lăptoasă. N-am putut distinge nimic. S-a retras brusc. Așa cum a venit. Doar că de data asta nu a existat moarte. Nu l-am văzut pe nicăieri pe clientul meu. Nici pe vreun pat de spital, nici sângerând pe asfalt, nici strivit între fiarele contorsionate ale vreunei mașini. Nu. Am văzut doar ceea ce văd zilnic. Geamurile atelierului. Sunt complet derutat. De obicei viziunile aveau o finalitate tradusă în trecerea în neființă a protagoniștilor. Acum e diferit. Nu știu ce să cred. Într-un fel mă bucur. M-am săturat să văd numai moarte. Poate e un alt cadou de la cel care mi-a dat darul ăsta. Povara asta.

***

Noaptea e rece. Rătăcesc aiurea pe străzi. Nu bag în seamă ploaia care îmi pătrunde până în oase. Străzile sunt pustii. La geamurile blocurilor, ici colo, se vede câte o lumină. E liniște. Nici măcar răsuflarea demonilor mei interiori nu se aude. Totul pare înghețat în timp. Pașii mă poartă către strada pe care stă clientul de azi dimineață. Cel pe care l-am atins fără să vreau. Meticulos cum sunt, notez adresele tuturor celor care-mi calcă pragul. Am o relație profesională specială cu ei. Păcat că nu am o relație specială și cu mine. Gândurile mele, temerile mele, dorințele mele mi-au devenit cei mari dușmani.

Ciudat. E lumină. Oare să urc până la el? Ce să-i spun? Ce motiv aș avea pentru o vizită la o asemenea oră? Nu știu. Voi găsi eu ceva. Voi improviza. Mă pricep la asta. Îmi improvizez viața de mulți ani. Ușa blocului e deschisă. Apăs butonul de pornire al liftului. Ajung la etajul trei. Caut apartamentul. Deasupra ușii este o bucată de pânză neagră. Nu mă pot abține. Intru. Nimeni nu-mi spune nimic. De parcă nu mă vad. Nu-i bag nici eu în seamă. Ajung în sufragerie. Clientul meu, de fapt fostul meu client, e așezat într-un sicriu. În jurul lui sunt mai multe femei și câțiva bărbați tineri. Nu mă observă. Toți au ochii în lacrimi.

Mă uit la el. E nemișcat. Doar că eu văd ceva cunoscut. Un mic bulgăre de lumină albă, lăptoasă, îi pulsează în piept. Ceva mai presus de mine mă forțează să-l ating. Abia atunci mica sferă părăsește corpul. Îl înconjoară de câteva ori. Se oprește în dreptul fiecărei rude. Câteva secunde. Apoi dispare.

***

Dimineață. Am un cap extrem de greu. Mă uit la ceas. E târziu. Aproape amiază. Pisoiul doarme lipit de mine. Nu vreau să-l trezesc. M-am atașat de el. E cu mine din ziua în care a plecat ea. Rememorez evenimentele trăite noaptea trecută. Totul pare atât de ireal. Cu mișcări atente mă dau jos din pat. Mă duc în hol. Pantofii îmi sunt curați. Pardesiul e uscat. E clar că nu am făcut nicio călătorie nocturnă.

***

O nouă zi. Un nou client. Un băiat tânăr. Îmi aduce un ceas vechi. Îmi povestește că a aparținut bunicului său. E foarte încântat. Mă roagă să-l repar și să-l curăț. Promit că voi face tot ceea ce îmi stă în puteri. La plecare îmi întinde mâna. Ezit. Mi-o apucă și mi-o strânge viguros. Pleacă. Mie îmi vine să plâng de ciudă. Din nou lumina albă m-a înconjurat. Din nou fără să-i văd moartea.

Noapte rece. Plouă. Rătăcesc aiurea pe străzi. Pașii mă poartă către morga spitalului. Ușile sunt deschise. Intru. Ajung la frigiderele morții. Le deschid. Tânărul pe care l-am văzut dimineață e acolo. Mă îndrept către el. Are toracele zdrobit. Accident de mașină în mod sigur. Același glob luminos în pieptul lui. Îl ating. Îl eliberez. Se învârte de câteva ori în jurul corpului și dispare. Vreau să plec. Nu pot. Privesc atent în jur. În toate trupurile sunt globuri albe. E obligația mea să le eliberez.

***

Dimineață. Am capul greu. Mă simt secătuit de energie. Pisoiul nu e pe nicăieri. A dispărut. Însă e prima zi din viața mea în care sunt cu adevărat bucuros. Știu ce am de făcut cu darul pe care l-am primit.

Cutia cu propria-mi pisică
(de Andreea-Mihaela Coman)

Îmi place să iau liftul când merg spre etajul viselor, să mă pierd în privirea vulturului de la intrare. Pe scări e mai dureros, mai ales pentru omulețul din mine. Lui îi place să joace șah, mutările îi sunt prielnice: „Un gândac pe perete. Să-l omor sau nu? Dar daca mi se târăște noaptea-n vis pe șira spinării și-mi sfarmă scoarța fragilă a conduitei morale?”

Eu? Eu nu sunt un corp decisiv, să îmi fac mutările singură, până și celulele mele s-au obișnuit așa, într-o statică confortabilă. M-am considerat multă vreme un tablou pe perete având în spate umbra de rigoare a trecutului. Mereu acolo, cu ochii mari și albaștri, fără un zâmbet definitoriu, atât de ascunsă sub privirea tuturor încât până și Mona Lisa ar încerca o expresie de panică. Da, nu are rost să încerc fiecare scăriță, sunt convinsă că suferă cu fiecare călcare brutală a omului obișnuit. Însă aripi de-aș fi avut, egocentrism aș fi dospit. Deci, lift.

Astfel, mâna și-a făcut un curaj mic să apese un buton de proporții. Din punctul de vedere al actului decisiv, desigur. Și atunci, omulețul din mine a propus o deraiere de la rutină, să apăsăm mai multe butoane. Am reacționat destul de iritată, de abia îndrăznisem utilizarea unui deget o singură dată. Mai multe mișcări erau de neconceput în starea mea. Dar cine sunt eu să-mi contrazic omulețul? Așa că am apăsat conștiincioasă fiecare buton la rând, după cum mi-am adus aminte. O combinație împerecheată, apoi alta încrucișată, am stăruit o vreme doar pe stilul îmbrățișat, am trecut în revistă și plictisitorul mono, până când mi-au rămas toate butoanele albe. Încercând să-mi desăvârșesc procesul, mi-am spus să ating totuși asonanța, deci m-am jucat apoi, ascunsă în bretonul meu pentru această plăcere culpabilă, cu toate tipurile de imperfecțiuni negândite în prealabil.

Îmi plăcea să circul cu această linie de lift, senzațiile erau întotdeauna pe măsura dorințelor mele. După ce mi-am încheiat concertul asupra butoanelor, o mulțime de brațe au apărut din toate colțurile și au început procedurile

inscripționate în manualul de utilizare. M-au ridicat ușor spre meleagurile unui canal, de-o parte și de alta colorat în niște nuanțe inexistente pentru globul ocular (notă pentru sine: întocmește un dicționar de culori iluzorii), purtându-mă în aer ca pe cea mai firavă frunză căzătoare. Pluteam curioasă, oare care va fi punctul terminal al acestei călătorii? Mi-am păstrat întotdeauna întrebările la mine, în traista omulețului, ca să nu uit ulterior semnele de exclamare. Oare cine a mai parcurs traseul acesta? Oare Nietzsche și-a recunoscut un Dionysos printre pași? Oare Dostoievski s-a împiedicat de frații lui printre șine? Sau poate Poe s-a reîntâlnit în ochii propriului corb?

Era timpul totuși să-mi găsesc demonii. Mi-au terorizat omulețul constant și m-am întrebat mereu dacă primesc vreo mărire de salariu. Nu concepeam acele intervenții de zdruncinare psihică, rostul acelor arsuri pricinuite cu furculița fierbinte sau semnalizarea unui drum al pierzaniei atunci când acesta conducea după regulile de circulație. Mereu pe aceeași cale dreaptă, indiferent care ar fi aceasta. Săracul, cât va mai îndura tragicomedia derulată pe banda ciclului de existență?

Mult mai durează călătoria! Plecând la drum cu nepăsare, m-am înțepat cu nerăbdare. Of, și mi-am uitat doza de subtilități pe birou. Chiar și pastila minune pentru întâmpinarea anumitor șocuri ecleziastice. Acum îmi dau seama, de fapt, cât de dezgolită sunt! Până și Eva pictată a omului creștin avea o frunzuliță, iar eu îndrăzneam să intru pe poartă așa cum am ieșit la naștere de pe altă poartă. Cine știe, poate nu există o ținută obligatorie… în acest caz, aș face chiar ravagii cu cel mai normal costum, fără accesoriul obligatoriu al unui Adam nesăbuit.

După numărul de culori, mi-am dat seama că atingeam un capăt, deveneau din ce în ce mai puține. În sfârșit, pe partea stângă se afla o cheie atât de mare, din aur, nouă, cu capătul de eliberare în sus, iar pe partea stângă am ochit, în aceeași poziție, o cheie din argint mai ruginită. Între ele, o poartă atât de mică încât, pentru o clipă, am crezut că au croit-o pe mărimea omulețului meu. În schimb, mânerul… era deosebit. Nimic special la el, doar că nu îți puteai da seama ce poate fi: ori o sabie, ori o cruce răsturnată. Era curios, mi-am adus aminte că numai într-o cruciadă a copiilor mai văzusem acest model, nici nu știam că se mai fabrică.

Și atât? Asta e tot? Am ajuns aici, haide, acum ce? (glumeam eu, vorbind singură, hi, hi, ca pentru mine). Omulețul meu a râs pentru prima dată, dar într-un fel cum nu-l mai văzusem. Mi-a zis:

— Vezi să nu fie vreo capcană.

— Nu înțeleg, ce capcană? Nu vezi că asta e tot?

Și m-am uit în spate, drumul parcurs se evaporase ca și cum nu ar fi existat. Oare? Și m-am mai uitat și în față, la misterul ăsta plutitor de o parte și de alta. M-am gândit eu: „cheia normal deschide ceva, e un scop general valabil, cunoscut, însă ușa asta minusculă nu are nevoie de cheie, are doar un mâner mai straniu decât copiii într-o cruciadă.” Am răsucit cuțitașul din emisfera mea stângă, poate descopeream alte soluții. Poate eu însumi eram o cheie. Dar dacă era așa, ce rost aveau astea două? Până la urmă, strângând din dinți, am făcut ce am știut eu mai bine. Mi-am scos camera de filmat din ochiul reflectării și am început să construiesc scenariile.

1.

Am luat cheia cea nouă, dintr-un aur aproape orbitor, atât de rece precum mâna cadavrului când i s-a stins ultimul firicel de viață. În acel moment nu s-a întâmplat nimic. Am așteptat 5 respirații (notă pentru sine: unitate de măsură a firului temporal) și, la fel ca în jocurile video, a apărut o fereastră cu informații ajutătoare. Iar a râs omulețul, numai mie nu mi se părea nimic comic: „O pasăre colibri pe perete. Să rad? Dar daca sunt eu pe o scena febrila a destinului nefast?”.

Pe fereastră, în colțul stâng, era într-o continuă desenare un câine din aur, având aceleași trăsături, aceiași ochi fioroși, îmbibați cu viață, privindu-te parcă până în străfundul sufletului. În cazul meu, până dădea de omuleț. Nu știam ce trebuie făcut, însă am apăsat pe el, deodată, fără nicio ezitare. Atunci au început să curgă informațiile:

— Alegând acest drum, premisele existenței tale sunt următoarele: Nu vei dormi. Nu vei mânca. Nu vei îmbătrâni. Vei trăi pentru a veghea, vei suferi pentru morții de jos, vei primi nemurirea fără grai. Vei ședea numai în dreapta și nu vei permite pătrunderea emoțiilor, gândurilor, conștiinței. Singurul tău rol acum va fi de a înregistra fără a acționa.

2.

Am luat cheia cea ruginită, dintr-un argint pe care îl mai văzusem la lanțurile fictive ale unui meșter Manole. De data aceasta, nici vorbă de fereastră. Am rămas chiar surprinsă să văd litere zburând și smucindu-se să iasă dintr-un cavou. Pluteau în neștire, confuze de locul pe care ar trebui să îl aibă, reacționau violent la contactul cu celelalte din jur… Dacă ar fi avut voce, ar fi strigat din răsputeri de pe vârful clopotniței. Am simțit cum omulețul a vărsat o lacrimă: „Un fascicol de lumină pe perete. Să o privesc sau nu? Dar daca îmi luminează șoapta rămășitelor aruncate din palma unei credințe ruginită?”.

Eram inundată de un val de durere pentru ceea ce se întâmpla încât până și Sisif ar mai urca o dată dealul în speranța că în vârf își va găsi umbra sufletului uitat. Vedeam foarte clar literele zbuciumate, „M” avea în jurul lui o familie de muște care roiau zâmbărețe, „Ă” se zvârcolea rotindu-se în veșnica nevroză cu căciulița după ea, iar „I” era tras dintr-un capăt cu furie și din celălalt capăt era tăiat cu malițiozitate. Alte litere se mințeau singure, se jucau pe sine până la limită și apoi își pierdeau controlul. Deveneau șterse pe tabla de șah, făcând mutări iluzorii. Se vânau, se răneau, răneau la rândul lor, până și regina „E” își pierdea capul. Regele „S” stătea lângă ea, pasiv, și tiptil își găsea ieșirea. Ce mascaradă inteligentă, „T” se îmbârliga în mrejele unui „R” rătăcit, ascuns de frica de a nu fi pradă de război, dar pregătit să își asume victimele. Chiar și pionul „U” era conștient de dezastrul declanșat și eu mă întrebam dacă sunt eu de vină sau jaguarul întipărit pe frunte. Pentru că eu eram cea care ținea cheia în mână, crezând prostește că va fi salvarea mea când, de fapt, a însemnat salvă pentru aceste ele. Și am vrut să le mângâi, iar încet încet, le-am așezat de-a lungul unei incantații:

„Descarcă-mi din cavou fărădelegile din vers
căci aproape sfârșitul mă va învrăjbi zicând:
Te va cuprinde nesomnul cel dulce dar și crunt.
Și voi cădea pradă propriilor tale ecouri-n vânt
Voi cunoaște necuprinsul prin tot ce este de cuprins
Iar rana presărată cu sare-mi va fi. Nu sta ascuns.
Taci tu, nestemată pulsare ce aievea nu mai pari,
lasă-mă de toate nebuniile să le scap, să nu fie în zadar.
Am îndurat și s-au adunat.

De ce sa-mi fi dat Dumnezeu Cuvântul
dacă nu să-mi aștern gândul?”

3.

Am apăsat pe mâner. Era printre căile cele mai sigure și ușoare, fără alte complicații. Atunci când ușa s-a deschide, am respirat de vreo 3 ori și mi-am zis:

— Poate că va fi un iad nejustificat, poate că va fi un iad corect. Nu aș vrea, în niciun caz, niște nori și o pace asurzitoare. Hmm … ăsta chiar ar fi un iad crâncen.

Făcând primul pas, mă așteptau, de fapt, niște șerpi cum nu am mai văzut. Mici, e adevărat, dar excepționali, anatomic vorbind. Cu o structură bine controlată, în poziție dreaptă, șarpele conducător era singurul cu trei capete, câte un ochi pentru fiecare. În comparație cu ceilalți, mă amuzam în sinea mea cum aceste capete parcă formau o coroană, aducând un pic din culoarea ruginii argintului de mai devreme. Chiar și coada, am observat, care reprezenta un punct de stabilitate pentru statura falnică a șarpelui, concentra nuanțele de aur a celeilalte chei. Șerpii din jurul lui, pe de altă parte, erau atât de frumoși, de o culoare roșie cum vezi doar în interiorul rodiilor. Când tai o rodie, îți țâșnește acel roșu care te atrage, care dă gust privitorului. Sângele dezgustă, însă te captivează, e un roșu care te familiarizează cu senzaționalul, războiul, pelerina unui super-om, idealul nietzschean sau scufița inocenței. Atunci m-am întrebat:

— Oare dacă un șarpe atât de roșu în exterior ar fi tăiat, ce culoare ar minuna privirea? Ar îndemna culoarea respectivă la gestul uman de a îmbuca vinovat în fața plăcerii? Ce culoare ar fi asta? Când aflăm, o punem în dicționar, nu-i așa?

Ceea ce mă intriga, în special, era faptul că nu lua nicio atitudine. Nu trebuia să declanșeze atacul, să-și trimită soldățeii să mă răpună? Nu reacționa în niciun fel, deja intram la bănuieli. Părea o glumă proastă în 3D, însă confecționată cu cele mai sofisticate recuzite cinematografice. Dar eu, ca un aspirator fidel, voiam să știu ce asimilam, ca să știu cum să mă comport. Deci, dacă ei nu făceau nicio mișcare, mie îmi șădea bine momentan în rolul de observator.

Omulețul meu nu mai zicea nimic. Să fi fost acești șerpi demonii lui? Oare conducătorul nu mă ataca pentru că îl aștepta, de fapt, pe el să iasă la iveală? Am auzit apoi din interior: „O muscă pe perete. Să îndrăznesc sau nu? Dar daca ziua va vibra căldura infernală în jurul meu precum o furie perpetuă a procesorului de conștiință?”

Revenindu-mi după aceste scenarii, speriată de parcă un întrerupător mi-ar fi luminat camera minții, m-am blocat. În oricare dintre situații, nu exista nicio cale de ieșire, cel puțin nu una în care totul se sfârșea cu bine.

— Ți-am zis eu că e o capcană!

— Știu, omulețule, mi-ai zis. Însă eu ce fac acum? Nicio alegere nu mi se pare corespunzătoare, iar decizia trebuie luată. Sunt aici. De fapt, suntem aici. Cale de întoarcere nu există, deci trebuie să avem în vedere ceea ce ni se pune la dispoziție.

Și, chiar în momentul acela, am avut parte de cea mai puternică străfulgerare: „Da! Pentru că nu este vorba de scopul călătoriei ci despre călătoria în sine. Pentru că sunt în propriul meu vis, sunt închisă în deținerea propriilor alegeri. Iar atât timp cât nu fac nici o alegere, totul rămâne posibil.”

O cupă cu Rosy
(de Lucian Dragoș Bogdan)

După tevatura din agora, Rosy porni spre Intrândul Ximenului. Cum Abraviul avea mulţi locuitori dornici de a participa la viaţa obştii, pe Rosy îl cuprinsese dorinţa de a se linişti la o cupă de ambră, sub motiv că discuţiile îl epuizaseră întrutotul. După cum se aştepta, spusele sale stârniseră nu doar mirarea, ci chiar indignarea multora. Cei prezenţi huliseră şi încercaseră să îngroape ideile sale care se doreau a dărâma buna creştere.

Pe localnicii care trăiseră mii de cicluri cu gândul că lumea lor era punctul de sprijin al universului şi care priviseră cu neîncredere demonstraţia Taniei din Haudoceu cum că Gigantul era centrul, iar lumea lor se rotea în jurul său, îi aşteptase o încercare tot atât de grea la această din urmă agora; ei se supăraseră de ideile lui Rosy, prezentate cu dovezi grele în faţa tuturor. Pasămite, teoria că Steaua era centrul universului, cu Gigantul rotindu-se în jurul ei înconjurat de lumea lor şi de celelalte, reprezenta un concept greşit încă prin semnele care îl anunţau şi, mai mult, aceste semne trebuiau ascunse pentru a nu strica minţile.

Acestea erau, aşadar, motivele pentru care Rosy simţise nevoia Intrândului Ximenului.

Cine trecea de picăturile purpurii care înconjurau agora nu intra chiar în inima Abraviului, ci călca mai întâi pe prelungirea câmpului Mastarc. Această împărţire oarecum ciudată de pe vremea Împunsăturilor era păstrată cu evlavie şi în zilele acelea, ca amintire a faptelor de vitejie. Deasupra acestui câmp, pe un strat de aer, îşi aveau sălaşul aburii budinilor, într-o învălmăşeală periculoasă pentru cineva care nu le cunoştea tainele. La aceşti budini ar fi fost binevenite ideile lui Rosy dacă nu ar fi urmat vremuri aşa de grele pentru ei odată cu Trecerea.

După aburi, de-a lungul insulelor de foc, cale de cinci sute de topituri, se întindeau peşterile şi trei sifoane; şi în aceste peşteri trăiau abrieni. Numele ţinutului era Abravi. Prin părţile acestea veneau adesea haupii să dureze coloane.

De la Abravi, cale de alte două sute de topituri, urma byrsa şi multe drumeaguri, ca în celelalte byrse de altfel. Şi ioanii locuiau pe acolo, numiţi byrsieri, un neam foarte priceput la comerţ; ei aduceau mărfuri de pretutindeni şi le târguiau, mai cu seamă în interiorul intrândurilor.

Iar dintre toate intrândurile, cel al Ximenului era cel mai pe placul lui Rosy.

Iată care era la Intrândul Ximenului rânduiala. După ce păşeai în intrând, topindu-te de pe un cat pe altul, erai înţepat de perii acarienilor şi abia după aceea ţi se permitea căderea. Acarienii îşi trimiteau solia gazdei, căreia i se dădea ultimul drept de a deschide intrarea; însă cei obişnuiţi erau lăsaţi fără a se mai cere asta.

Cât priveşte obiceiurile Intrândului Ximenului, ele erau aceleaşi ca în orişicare alt intrând, afară doar de faptul că ambra picura de pe petalele catifelate ale cupelor de Daria-cea-din-deal. Până şi numele de cupă cu ambră mărturisea că aici se împământenise obiceiul de a folosi aceste flori pentru desfătare.

După ce Rosy căzu în intrând, unul dintre cei de faţă se apropie de el zicând:

— Tu, Rosy, ne-ai scos din minţi astăzi în agora!

Rosy îl pofti să ia loc alături de el şi, invitându-l să-l însoţească la o cupă cu ambră, îi spuse aşa:

— La ce bun să mai discutăm despre asta? Voi sunteţi conservatori şi ţineţi în puterea voastră vechile teorii.

Cum celălalt îl tot încolţea şi îl întărâta, Rosy vorbi aşa:

— Tinere ioan, ce-avem noi oare de făcut? Dacă ne lăsăm robiţi de vechile teorii şi nu sunt bune, vom plăti; iar dacă cercetăm mai departe vom putea să ne păzim mai bine. Acum, cred că ar fi nimerit să lăsăm batjocurile şi vorbele de ocară şi, luând fiecare cele de trebuinţă, să cercetăm dacă nu pot avea

dreptate. Atâta timp cât nu facem asta, nu putem şti dacă cele spuse de mine nu conţin un sâmbure de adevăr. Când însă vom înfrunta un pericol de care nu ştim, dar pe care l-am fi putut socoti dacă am fi cercetat, nu vom mai avea ce face.

Ioanul însă îşi râdea în continuare de ideile lui Rosy, vrând să îl iscodească despre teoriile lui. Până la urmă, Rosy nu se mai abţinu şi îi spuse:

— Lumea noastră şi celelalte se învârtesc în jurul Gigantului care ne dă lumină şi căldură. Învaţă-mă ce trebuie să cred despre celelalte lumi şi Marii în jurul cărora se învârtesc ele?

Aceasta îl întrebă pe tânăr, la care acesta răspunse:

— Sunt lumi ca şi a noastră, iar Marii lor sunt asemenea Gigantului nostru.

Ascultându-l şi minunându-se, Rosy îl iscodi dacă nu cumva ştia şi ce era cu Steaua. Ioanul îi răspunse că dincolo de Stea se afla reflectarea în oglindă a universului. Rosy însă îi întoarse vorba aşa:

— Eu, dragă prietene, sunt prea sceptic ca să pot accepta lucrurile aşa de uşor; aş întreba de ce nu s-ar putea ca toţi Marii să se învârtească în jurul Stelei? În timp ce spunea aceste cuvinte, arătă spre cer: Deocamdată, atâta zic. Apoi mă întreb de ce nu ar putea fi viaţă şi pe celelalte lumi, din jurul celorlalţi Mari?

Tânărul ioan îi răspunse lui Rosy că nu credea în cele auzite; toate căutările arătau că viaţa nu putea să apară decât pe lumea lor. Dacă acceptau că Gigantul se învârtea în jurul Stelei, de ce nu s-ar fi putut ca Steaua să se rotească la rândul ei în jurul a altceva şi tot aşa? Tânărul completă că asta sfida orice logică, dar Rosy îl invită să mai bea o cupă cu ambră.

— Poate va veni ziua în care vorbele mele nu vor mai suna aşa străin.

Acestea fură cuvintele lui Rosy; dar când tânărul îl invită să-şi povestească ideile budinilor, el îi răspunse că regreta că se apropie Trecerea şi că aceştia nu vor fi în măsură să îl primească. Apoi, sorbind o nouă cupă cu ambră, ridică în slăvi Trecerea, întrucât ea avea darul de a-i lumina pe poeţi şi de a-l ajuta să îşi închipuie lumile acelea despre care vorbise.

Ioanii din intrând îl îndemnară să le povestească despre aceste lumi, iar Rosy nu se lăsă mult rugat. Ci luând o altă cupă cu ambră, le vorbi aşa:

— Mă gândesc la lumile pe care le-au creat arătări neînchipuite şi cărora locuitorii lor le spun zei. Şi mă întreb de ce nu s-ar putea amesteca declinarea pozitivă cu cea negativă, aşa încât locurile şi fiinţele să aibă de ambele, iar nu locurile doar declinare pozitivă şi fiinţele doar negativă. Iar aceste fiinţe să caute alte locuri, în afara şi întru ele, văzute şi nevăzute.

Aşa începu Rosy să depene poveştile sale şi ioanii – veselindu-se cu toţii, în afara budinilor – veniră şi plecară din Intrândul Ximenului, sorbind câte o cupă de ambră şi ascultându-i istoriile, câtă vreme Io îşi săvârşea Trecerea alături de ceilalţi sateliţi prin centura de radiaţii a lui Jupiter, Gigantul care-şi urma neabătut orbita alături de celelalte planete în jurul Stelei căreia pe unele lumi i se spune Soare.

ZMB
(de Miloș Dumbraci)

Șenilele tanchetei clefăiau iarba umedă, lăsând în urmă o dâră de noroi. Iuri, cocoțat între capace, se bucura de soarele Germaniei de vest, la fel de palid ca și în Moscova natală. Nu-l încălzea prea tare, dar îl înveselea nițel, căci, după cât mersese cu trenul până în punctul terminus din Dresda Nouă, era sătul de interioare întunecate. Oricum, era în siguranță; pe câmpia plată ar fi văzut de la distanță dacă îl aștepta vreun zembi să sară la el.

Nu se gândea la nimic, doar privea în zare, spre gardurile de sârmă ghimpată ale Fortului nr. 24, ținta lentei lor deplasări. Foloseau șenilate pentru că drumurile fostului RFG se erodaseră în cei 40 de ani de la Eveniment și oricum legau între ele foste localități, acum toate pustii și ruinate, infestate cu zembi. Îl surprindea albastrul strălucitor al cerului; aici, fără activitate umană, nu mai exista poluare și natura se curățase și invadase deja cu un tsunami verde toate urmele foștilor ocupanți.

Își pipăi, instinctiv, pistolul de la piept. Știa că nu va fi primit cu simpatie de grăniceri, așa cum Inchizitorii nu erau primiți cu drag nicăieri, ci cu frică și fals servilism; și știa că situația pe care fusese trimis să o ancheteze, deși probabil simplu de rezolvat, nu era lipsită de riscuri.

În fond, era vorba despre dispariția misterioasă a unui comandant de fort. Poate că fusese pur și simplu mâncat de zembi în vreo patrulare prost calculată, cum sugera raportul trimis de comisarul politic, sau poate că fusese omorât de subordonații furioși, așa cum credeau cei de la Moscova. Ideea era că aici, în Zona De Interdicție, oamenii dispăreau cu ușurință…

Se foi nițel căci înțepenise și oricum se apropiau treptat de porți. Acum, cu gândurile brusc întunecate, parcă nu se mai bucura de soare. Dimpotrivă, era din nou apăsat de întrebarea ce îl rosese încă de la plecarea din Rusia: de ce era

trimis un Inchizitor să ancheteze o posibilă crimă? Asta era treaba KGB-ului, iar Inchizitorii aveau sarcini de eliminare a devianților de la Canon; împărțirea era foarte clară încă din 1928, când Tovarășul-Părinte Stalin unificase Partidul Comunist cu Biserica Ortodoxă. De atunci trecuse aproape un secol. Și Iuri nu cunoștea vreun caz de amestec al celor două servicii, nici măcar după Eveniment.

— Stați, mă, n-auziți?! striga înfuriat la ei un caporal mustăcios și roșcat, de după un copac. Că acuși urlă!

Iuri bătu în capac și șenilata se opri. Apoi și bârâitul zgomotos ale motorului. Un cap se iți din trapă, întrebător.

— Păi de când strigă eu la voi, no!

Roșcatul avea accent destul de puternic; URSS înglobase toate statele comuniste imediat după Căderea Vestului, dar nu toți erau la fel de fluenți în rusă, nici măcar acum, cei mai îndărătnici fiind maghiarii și românii.

— Dă senzori, proștilor! Credeți că degeaba e cercul de copaci împrejurul bazei? Cum se apropie vreun zombi, cum urlă senzorii ascunși în frunze. Acu' din moment ce șofați e clar că zombi nu sunteți, dar vai de urechile miele dacă pornește alarma! Pfff….

— Bă, caporale, strigă amuzat șoferul, ia dracu' poziție de drepți și prezintă-te, că altfel o să vezi patrule suplimentare în Zona Bolnavă până nu mai apuci să povestești la nepoți!

— Care, mă, ție?

— Nu, lu' tovarășu' căpitan Marilov de colea!

Intimidat, mustăciosul înțepeni și strigă:

— Caporal Feher! Tovarășe căpitan, rapo…

— Ei, hai, nici chiar așa! Iuri sări lângă tanchetă, în iarba umedă, zâmbind. E doar grad onorific, de fapt corect sunt Inchizitor de gradul II Marilov.

Privirea roșcatului îl surprinse. Era în ea ura, teama și reticența obișnuită. Era în ea și surpriza pe care mizase pentru a-i studia reacția. Dar nu numai că nu cuprindea ascunzișurile unei priviri de complice la crimă, ci, uluitor, avusese o scăpare fugară de ceva neașteptat, o lumină parcă de…speranță?

— Tovarășe Inchizitor! Caporalul se redresă și se ascunse imediat în spatele milităriei. Stați să sun la Fort, să oprească senzorii pe bucata asta și se rezolvă.

Se îndreptă spre un radio-emițător de după copac, moșmondi ceva și apoi strigă, aparent jenat:

— Puteți vieni puțin? Nu știu ce cod aveți dumniavoastră, prost uituc ce sunt!

Iuri se îndreptă spre el, urmărit de privirile blazate ale șoferului. După copac, roșcatul îi arătă fugar palma, în care mâzgălise două cuvinte: „Petrov” și „Solia”, apoi exclamă:

— Așa, deci Verde 244! Gata, puteți merge la poartă. Și îi făcu, aproape indistinct, un semn cu capul. Inchizitorul îl privi cu semnificație, fără a face vreun gest, căci pe el îl vedeau tanchiștii, și se întoarse fără o vorbă, aparent enervat de zăpăceala maghiarului.

La poartă, câteva minute mai târziu, îl aștepta un adevărat alai: Cerițîn, comandantul adjunct, înalt, șaten și zâmbăreț, temporar la comandă; Zedevici, preotul, un bărbos sârb, negru la păr și tăcut; Ukov, comisarul politic, slab, blond cu ochi albaștri, încrâncenat ca un arc de oțel; și doi soldați bine făcuți, cu priviri viclene, „care îl vor însoți peste tot, ca protecție” – după cum îl informă Cerițîn. Scopul primirii triumfale și aparent pline de amabilitate îi era clar: cei ce conduceau fortul nu voiau să hălăduiască de capul lui. Ascundeau ceva.

— …. și la cină o să îl cunoașteți și pe tovarășul Zmeiev, atașatul din partea partidului! Acum e prins cu niște treburi administrative….

Așa că, până la cină, Iuri făcu ceea ce putea, în condițiile date: se învârti prin bază vorbind cu soldații și studiind, în mod discret, atmosfera. Militarii nu prea erau vorbăreți, mai ales că era însoțit de „garda” sa, dar din vorbele lor putu să își dea seama că fostul comandant, colonelul dispărut Golubin, nu fusese iubit

și nu era regretat. Mai mulți îl descriseră ca „sever”, ceea ce știa prea bine că însemna de fapt „sadic, ticălos, agresiv”, poate chiar mai rău.

Convins că nu avea să afle mai mult în situația dată, se retrase în cămăruța ce i se pusese la dispoziție și trase un pui de somn până la cină. Iar înainte de a adormi, îi trecu prin minte un gând rebel: unde era Zmeiev? Ca civil, nu avea voie să fie în afara bazei, iar în bază nu dăduse de el nicăieri…

*

Cina era organizată în sala de ședințe, folosită uzual pentru îndoctrinarea politică a cadrelor superioare. Acum se înlăturaseră băncile, iar în spațiul eliberat se întinsese o masă la care erau deja așezate cinci persoane: comandantul Cerițîn și comisarul politic Ukov, cu un scaun liber între ei, iar pe cealaltă parte, preotul încruntat, un ofițer gras pe care îl cunoscuse mai devreme (se ocupa de aprovizionare) și un civil chel cu ochi porcini, îmbrăcat într-un costum de stofă evident foarte scumpă și imposibil de găsit, radiind de prietenie: Zmeiev. Masa, uluitor de încărcată cu diverse mezeluri de casă, fripturi de porc, tocane grase și alte delicatese cu carne, toate rarități în URSS și, cel puțin teoretic, imposibil de obținut aici, în inima sălbăticiei.

Cerițîn îl apucă prietenos de braț și-l așeză lângă el, apoi strigă către ordonanțele aliniate pe margine:

— Zuckner! Petrov! Ilie! Serviți vinul!

Iuri, zâmbitor, mulțumi pentru ospitalitate, timp în care, cu coada ochiului, îl studie pe Petrov: un băiețandru blonduț, frumușel, zvelt. Să fie el cel indicat de caporalul roșcat?

— …deci, cel mai probabil a ieșit noaptea din bază, beat, și l-au prins zembii! Cerițîn se înclină ușor spre Ukov, care se grăbi să confirme:

— Da, zona asta e aproape complet purificată, dar în localități încă se ascund destui prin ruine și se poate întâmpla ca, mânați de proverbiala lor teritorialitate, să se aventureze încoace. Iar Golubin le cam bea și avea codurile de la porți și de la senzori, așa că cine știe ce idee o fi avut?

— Cadavrul l-ați găsit? întrebă, naiv parcă, inchizitorul.

Ceilalți se uitară strâmb la el. Îi provoca? Erau suspecți și s-ar fi indicat ca vinovați dacă păreau că se disculpă? Ca orice sovietici, știau că tăcerea asigura supraviețuirea, și nu răspunseră. Zmeiev fu singurul care, râzând ca la o glumă, zise:

— Ei, tovarășe, nu le subestimați viclenia. Și-au pierdut limbajul articulat, dar nu sunt complet tâmpiți, cum vedeți la televizor. Sunt capabili de suficientă gândire să îl ascundă pentru a evita represalii. Gândiți-vă la ei ca la niște câini sălbăticiți, acesta le este nivelul. Sau mai degrabă tigri turbați, ținând cont că principalul efect al virusului este faptul că nu acceptă apropierea altui zombi decât în cazuri extreme, ca de exemplu când se împerechează sau când îi hăituim noi și îi înghesuim.

— Și când ne ucid, adăugă, rece, comisarul politic.

— Ei, da, când simt oameni neinfectați o iau razna și ne atacă orice ar fi, iar atunci sunt atât de obsedați, că nu se atacă și între ei, completă Cerițîn, înnegrit la față de experiența sângeroasă pe care se baza în afirmație.

— Le-a luat Dumnezeu mințile! se băgă, din senin, și părintele Zedevici.

Zmeiev râse gros:

— Păi, na, doar d-aia le zicem ZMB, „Zapadnâi s Mozg Bolnoi” (vestic cu creier bolnav). Acum, dacă a fost sau nu mâna Domnului când americanilor le-a scăpat din laborator virusul și i-a nenorocit pe toți, asta nu știu. Dar cert trebuie să-i fim recunoscători partidului că era pregătit, cu granițele deja complet închise și păzite nemilos cu arma în mână, că altfel eram și noi acum, ca restul planetei, zombi.

— Glorie partidului! Dumnezeu să-l apere! săriră toți în sus, conform ritualului.

— Ei, hai, hai, zise ofițerul gras, să lăsăm discuțiile astea neplăcute, se răcește mâncarea! Poftă bună!

Inchizitorul nu insistă și se prefăcu complet interesat de mâncare, ceea ce nu era greu, ținând cont de eterna insuficiență a cărnii din patrie. Nu întrebă de unde această misterioasă abundență, era convins că vor deturna discuția, așa cum

făcuseră și cu subiectul Golubin. Profită însă de afundarea tuturor în farfurii pentru a bea tot vinul din pahar și a-i face un semn lui Petrov, care se grăbi spre el cu carafa.

— Bun vinul! exclamă către acesta. Apoi, când Petrov se aplecă să îi toarne, îi șopti: „Solia”.

Tânărul îi aruncă o privire întrebătoare, apoi dădu ușor din cap. Câteva minute mai târziu, când îi umplu din nou paharul, șopti la rândul lui „La noapte”.

Restul cinei trecu fără nimic deosebit. Preotul și ofițerul gras tăceau, unul gânditor, celălalt preocupat de tocană. Zmeiev vorbea nesfârșit, plin de el, râzând gălăgios la propriile glume. Ceilalți păreau să îl trateze cu exagerată reverență, de parcă i-ar fi fost îndatorați cu ceva. Ceriţîn, prietenos, insista să îl servească pe inchizitor cu vin și mâncare, dar evita orice subiect serios. Cât despre Ukov, tăcut, părea să emane doar ură rece și dispreț.

Așa că, după ceva timp, Iuri se scuză pentru oboseală și se retrase, spre evidenta ușurare a comesenilor.

*

În cameră, după ce se asigură că ușa e bine încuiată, că nu are microfoane și că pistolul este încărcat și armat, Iuri se întinse pe pat și citi din Biblia Roșie, Evanghelia adnotată de Stalin, până adormi cu lumina aprinsă.

Pe la două noaptea auzi pe hol șoapte și apoi râsete de la soldații care îl păzeau. Unul dintre ei exclamă ceva de genul „…nu părea d-al vostru” și bătu în ușă. Cu pistolul ascuns la spate, dar zâmbitor, Iuri întredeschise, și Petrov se strecură înăuntru, frecându-se de el în trecere. Inchizitorul trânti ușa în fața rânjetelor gărzii și se întoarse spre tânărul ce se tolănise ostentativ pe pat:

— De-al vostru?

— Ei, da, pidosnic. De asta le-am zis ca mi-ai șoptit să vin, dar știm amândoi că ai avut alte motive. Cine ți-a zis de „Solie”?

— Feher.

Iuri nu lăsă să-i scape nicio expresie facială, deși era surprins. Știa că homosexualitatea, deși interzisă oficial, era tolerată și destul de răspândită în unitățile militare izolate, dar nu se aștepta ca asta să fie „Solia”. Oare totul se reducea la vreo crimă de gelozie între amanți?

— Deci tu și Golubin….?

— Aaa, nuuu! râse Petrov, suav ca o fetișcană și sincer amuzat. Golubin este un om rău și are multe păcate, dar nu e…de-al nostru. Nu, i-am fost ordonanță, iar Feher îi erau gardă personală. Ceea ce ne unește este faptul că știm de „Solie”. Dar nu am dreptul să îți spun de ea, asta doar Golubin însuși ți-o poate mărturisi.

Îl privi pe inchizitor printre gene:

— Deci? O să mă arestezi? O ființă păcătoasă?

— Nu. Nu de asta sunt aici, nu am nimic personal cu voi și oricum degeaba te afectezi, știi că Inchiziția nu persecută homosexualii decât cu vorba, avem altele pe cap, destule…

— Dar crezi că Domnul mă poate iubi și pe mine?

— De ce nu? Cine sunt eu să știu ce poate Dumnezeu și ce nu?

Vizibil satisfăcut de această concluzie, Petrov se îndreptă, deveni brusc serios și zise:

— Golubin a ieșit acum o săptămână noaptea, pe ascuns. Era un ticălos, urla la noi și ne plesnea, și ieșea frecvent noaptea pe ascuns, doar el și cu Ukov. Cred că știi că rolul zonei de interdicție este să monitorizeze activitatea zombilor și să îi prindă și ucidă pe cei care ies din zona bolnavă și se îndreaptă spre teritorii populate. Dar Golubin și Ukov făceau mai mult de atât….

Petrov se înroșise la față de supărare. Respiră adânc și continuă:

— Zombii sunt oameni. Au înnebunit de la virus, atacă ca niște fiare, nu mai pot vorbi, nu se adună în comunități. Dar încă sunt oameni, încă simt și gândesc, chiar dacă la nivelul unor sălbatici. Înțeleg să îi ucid când se apropie de

noi și ne pot infecta, știi că e genul de virus care se transmite prin sânge și mucozități, nu prin aer.

— Da, știu, dar nu sunt niște sălbatici oarecare, ci niște canibali.

— Sunt pe dracu'! Asta vă zic vouă acolo, la oraș, ca să vă simțiți mai bine. Au recurs la canibalism de foame, la început, dar acum se descurcă foarte bine culegând fructe și rădăcini sau vânând animale. Iar Golubin, Ukov și toții șefii de pe aici știu asta. Numai că Golubin și Ukov sunt vânători. Vânători de zombi. Dincolo de ce e legal și oficial, ei se strecurau noaptea în Zona Bolnavă, îi căutau și îi împușcau. De plăcere cred, pentru scor. Mă rog, Ukov probabil încă face asta.

— Și Golubin? Unde e Golubin?

— Asta nu știu. Dar după o astfel de vânătoare, în care s-a dus singur, că Ukov era de gardă, s-a întors șocat. A doua zi a bântuit prin unitate mormăind și în noaptea următoare a plecat. Fără pușcă.

— Păi de ce?

— Ți-am zis. Primise „Solia". Nu pot să-ți spun mai mult. Eu știu ce este, căci mi-a zis. Și Feher știe. Restul nu știu, dar ascund și ei ceva, altceva. Nu știu exact ce și nici care dintre ei îți poate spune, dar știu de unde poți să începi.

Tăcu o clipă, apoi, cu îndoială, șopti:

— Cu părintele Zedevici. El este… de-al nostru. Eu și el… înțelegi. Știu că Inchiziția nu urmărește pidosnicii din armată, dar cu certitudine unui preot îi aduce cel puțin alungarea din Biserică. Așa că e șantajabil. Și va vorbi. Îmi pare rău să îl trădez, dar „Solia" este mai importantă.

Fără un alt cuvânt, tânărul puse mâna pe cărticica roșie, apoi oftă și plecă, urmărit de țâțâiturile cu subînțeles ale paznicilor.

*

Odată cu ivirea primelor raze de lumină, Iuri își îmbrăcă uniforma de inchizitor, își puse la gât o cruce mare, luă Biblia Roșie în mână și porni, calm,

către capelă. Înăuntru, părintele Zedevici trebăluia, nefiind zi de slujbă. Surprins, exclamă:

— Tovarășe inchizitor!? Ce… cu ce pot…

— Doamne-ajută, părinte. Am venit să mă spovedesc.

— Ăăă, sigur, poftiți.

Iuri privi scurt către soldații care îl flancau. Aceștia, nedumeriți și oarecum jenați, rămaseră la intrare. Preotul și inchizitorul se îndreptară spre o altă parte a capelei, unde nu puteau fi auziți.

Iuri îngenunche și mărturisi lucruri uzuale: am mințit, nu am respectat un post, nu am ajuns la o slujbă. Zedevici, cu ochii plini de mirare, îl binecuvântă și dădu să se ridice din jilț. Inchizitorul rânji și spuse:

— Părinte, dacă tot sunt aici și sunt, evident, hirotonisit, hai să te spovedesc și eu, căci cine altcineva să-ți mai ierte păcatele?

Preotul tresări, îi aruncă o privire și înțelese că trebuie să se teamă. Înghiți în sec și, ezitant, îngenunche.

— Am păcătuit și caut iertare. Am băut cam mult și am mâncat porc în post, dar nu aveam ce să gătesc de post, căci…

— Părinte, îl întrerupse Iuri cu blândețe, pe Petrov îl cunoști?

Zedevici amuți și începu să tremure și să lăcrimeze.

— Da, da, îl cunosc.

— Păcătosule, mărturisește în fața lui Dumnezeu, caci El și Inchiziția ce-i reprezintă voia pe Pământ știu deja. L-ai cunoscut trupește? Și înainte de a răspunde, gândește-te bine la cuvintele: Iad și Siberia…

— Da, da, recunosc.

Iuri îl mângâie pe cap.

— Fiul meu, la așa mărturisire am două opțiuni: am auzit-o ca inchizitor și te arestez, sau am auzit-o ca preot și te iert de păcate. Și respect taina

spovedaniei. Înainte să ne hotărâm ce sunt, am și eu doar o curiozitate. Și să nu minți, că nu e bine…

Făcu o pauză. Preotul, tresăltând de plâns, îl privi, jumătate terorizat, jumătate cu speranță:

— Da, da, tovarășe inchizitor, sigur că, dacă vă pot lămuri, cu orice…

— Golubin, rosti Iuri sec, ca o sentință. Unde e Golubin?

— Nu știu…

— Siberia, părinte?

— Chiar nu știu, dar știu cine ar trebui să aibă un răspuns. Zmeiev! El cred că l-a omorât, ca să îl amuțească. În ultima lui zi Golubin tot repeta că trebuie să mărturisească și spionii lui Zmeiev probabil l-au avertizat. Și nu putea lăsa să se afle de „Fermă”, deci l-a ucis!

— De… „Fermă”?

Zedevici izbucni în hohote de plâns:

— Jur că nu am nimic de a face cu „Ferma”, sunt un păcătos, da, dar doar în iubire, nu și așa ceva! Și dacă spun ceva mă omoară, Zmeiev e nepotul tovarășului Zolotov, secretarul general pe toată zona, e de neatins!

Inchizitorul se pricepea la interogări, știa că Zedevici se temea mai tare de Zmeiev decât de el și nu-i va spune alte detalii. Nu insistă, dar îl ridică pe preot de guler și îi șopti:

— Spune-mi doar unde e „Ferma” și o găsesc singur, din întâmplare.

Zedevici trase aer pe nas și zise:

— În fostul cătun Gathausen…

*

Din nou călare pe șeniletă, Iuri privea cerul, în timp ce înaintau prin iarba înaltă. De data asta nu se bucura de soare, căci era înnorat și ploua mărunt, rece. În față, se întrezăreau niște clădiri: Gathausen. În spate, fortul și un Ceriț în bosumflat și gânditor. Îi ceruse o tanchetă să îl ducă la o destinație pe care o va decide mai târziu, iar comandantul i-o dăduse cu evidentă îndoială. În ochi i se citiseră teamă și suspiciune: știa deci de „Fermă” și se temea de Zmeiev. Dar se temea și de Inchiziție și probabil decisese că nu merită să se bage la mijloc între doi balauri și mai bine îi lasă să se mănânce, pentru a pretinde apoi că a fost alături de cel câștigător.

În față, trei siluete blocau drumul. La mijloc, Zmeiev, zâmbind precum un crocodil, încadrat de doi haidamaci în haine civile. Ceriț în probabil îl avertizase prin radio. inchizitorul își pipăi pistolul, dar știa că nu are rost: nu avea vreo șansă împotriva a trei oameni, iar echipajul șenilatei avea să fie, în cel mai fericit caz, neutru. Asta era o bătălie pe care trebuia să o câștige prin vorbe și viclenie, nu cu arme, iar la viclenie și Zmeiev era clar un adversar redutabil.

— Ziua bună, strigă Zmeiev afabil. Nu prea e vreme de plimbare, eh?

— Bună să fie prin voia Domnului, ripostă Iuri. Apoi decise să atace frontal și, plictisit, aruncă din colțul gurii în timp ce sărea de pe tanchetă: Am venit să văd „Ferma”. Am înțeles că merită…

Zmeiev îl privi oblic:

— Eu știu? Asta tovarășul Zolotov, secretarul de partid de zonă, o poate decide.

Și râse mulțumit, acompaniat de haidamaci. Inchizitorul râse și el cu poftă, neatins parcă de arma protecției înalte.

— Nu v-ați făcut temele, tovarășe Zmeiev. Sunt inchizitor de gradul II Marilov Iuri, Marilov fiind numele mamei mele, Oleksandra Nikolaevna. În meseria mea, nu e bine să atragi atenția, astfel că nu folosesc numele tatălui meu, Mikhail Korolev.

Haidamacii amuțiră, iar Zmeiev rămase cu gura căscată. Korolev? Acel Korolev? Dispariția fiului unui general cu asemenea greutate ar fi fost anchetată cu multă convingere, astfel că brusc nu mai părea o opțiune bună.

— Ei, tovarășe inchizitor, ba știam, cum să nu știu? se replie Zmeiev. Chiar mă întrebam dacă nu cumva vă cunosc, de-aia adusesem vorba de unchiul… Dar poftiți, să vedem „Ferma”. Vreți să vedem întâi „Ferma de porci” sau „Ferma de vaci”?

— De porci, replică plin de convingere Iuri, de parcă ar fi știut deja despre ce e vorba.

Așa că, cincisprezece minute mai târziu, intrară în „Ferma de porci”. Care era exact ceea ce îi spunea numele, o bogăție de neimaginat în URSS-ul veșnic înfometat și cu rații de carne pe cartelă: câteva hale uriașe, împărțite fiecare în țarcuri, pline cu porci. Și în fiecare țarc, câte un îngrijitor. De unde atâția porcari? Doar în zonă nu existau civili, doar zombi și militari, iar la bază nu lipsea niciun soldat.

Inchizitorul dădu să intre în hală, dar Zmeiev îl opri brusc cu o mână în piept:

— Dar, tovarășe, vreți să vă pierdem atât de tânăr? Plus că stricăm țarcurile. Nu puteți intra fără costum de biohazard!

Nedumerit, Iuri privi pe geam și apoi înțelese: porcarii erau goi, scheletici și legați cu lanțuri, murdari de bălegar și cu o expresie semi-animalică. Erau sclavi zombi! Dar cum? Se întoarse spre Zmeiev, care îi zâmbi complice:

— Evident, agresivitatea zombilor e supraestimată. În condiții controlate, sunt relativ docili, atâta timp cât intri în costum steril. Nu costă nimic, nu comentează, iar când mor de foame îi dau la porci. Deci rentabili până la capăt.

— Păi, și porcii? Cu ce îi hrăniți, că doar nu puteți cere furaje, din moment ce sunt ascunși ca să nu-i ia statul?

— Ei, porcii… Mănâncă și furaje, are grijă Zolotov să dispară o parte de la fermele oficiale. Pe care apoi le aducem aici cu tanchetele armatei, pe banii statului. Mănâncă și gunoiul de la forturile din jur, toți comandanții știu ce se întâmplă la „Ferma de porci” și sunt băgați. Și mai mănâncă ce găsim pe teren, iarbă, rădăcini, carne…

— Păi ce carne? Că doar nu trăiesc decât animale mici pe aici.

— Ei, doar animale mici… E plin de animale mari, și mi le vânează cei cărora le face plăcere, precum era Golubin. Da, ai înțeles, exterminăm zombii și-i dăm la porci.

Iuri amuțise. Era o ticăloșie de contrabandiști, dar oare era destul pentru ca Zmeiev să vrea să îl omoare pe Golubin pentru a-l amuți? Nu credea, iar preotul era prea oripilat de „Fermă” ca să fie vorba doar de porci. Așa că, aparent calm și plictisit de lucruri pe care le știa deja, șuieră:

— Tovarășe, știm amândoi că tăcerea mea nu se poate cumpăra cu niște fleici de porc. Dar mai interesantă mi se pare „Ferma de vaci”.

— Ha, știam că sunteți un cunoscător, rânji Zmeiev pervers. Asta e pentru cerc restrâns, mult mai puțini știu de ea. Preferați vițeluși sau viței?

— Vițeluși.

— Da, așa am auzit. Pe aici.

Fără a-și da jos costumele, îl conduse dincolo de hale, spre o clădire lungă, cu ferestre acoperite de gratii. Intrară pe un hol friguros, apoi Zmeiev merse câteva uși mai încolo, scoase o cheie, descuie și îl pofti înăuntru, cu un gest larg de portar. Iuri intră.

În cameră, tot mobilierul se rezuma la un pat, un scaun și un lavoar. Pe pat, înlănțuit cu fundul în sus, plângea un zombi adolescent. Evident, nu putea vorbi, dar scheuna deznădăjduit ca un cățel. Lângă el, o cutie cu bice, lame și diverse alte obiecte.

Iuri stătu câteva minute și se gândi. Cum de sex nu putea fi vorba, plăcerile acestei ferme îl înfiorau. Ieși, dând nas în nas cu un Zmeiev radiant.

— Nu. Nu e de ajuns. Ca să fac un raport în care să nu existe nimic din toate astea, vreau să știu ce ai făcut cu cadavrul lui Golubin.

— Ha, ha, ha! râse Zmeiev. Ai fi uimit, dar chiar nu l-am omorât eu. De fapt, nu l-a omorât nimeni, dobitocul a ieșit într-o noapte la vânătoare de zombi, s-a întors bolborosind și, noaptea următoare, a fugit în zona bolnavă. A înnebunit!

Îl privi cu viclenie pe Inchizitor.

— Dar știu în ce sat i-ați putea găsi resturile. Ba sunt chiar dispus să vă dau o mașină și un costum biohazard ca să îl căutați. Însă, fiind în zona bolnavă, nimeni nu va voi să vă însoțească. Și nu am auzit de careva care să meargă singur în zonă și să se mai întoarcă, îi ucid zombii….

*

Roti ușor de volan și opri. Era singur într-un GAZ paradit și aproape ajunsese în satul indicat, în mod uluitor fără a fi atacat de zombi. Auzea radioul bolborosind ceva. Îl reglă până se auzi clar glasul comandantului Ceriț în:

— Negru 11 către toate bazele din zona 17-32, repet: inchizitorul Marilov a cedat psihic, a furat un vehicul și a fugit în zonă, fiind în mod cert infectat. În caz de identificare, ordon să fie ucis imediat. Repet. Negru 11 către toate…

Opri radioul. Deci așa se explica ajutorul lui Zmeiev. Nu înțelegea de ce nu îl ucisese pur și simplu ca să-l dea la porci, dar acum nu mai avea cale de întoarcere. Trebuia să descopere ce s-a întâmplat cu Golubin și ce era „Solia”.

Intră în sat cu grijă, gata oricând să accelereze în caz că apărea vreun zombi. Dar nu apărea nimic. Rulă pe lângă ruine, clădire după clădire, și nimic. Traversă tot satul fără vreun rezultat și decise să mai încerce o dată.

Întoarse mașina și frână, încremenit de uimire. În fața lui, întoarcerea în sat era blocată de cea mai incredibilă scenă imaginabilă, imposibilă științific: un grup de zombi. Nu un zombi gata să să-l atace, nu doi zombi sfâșiindu-se pentru teritoriu, ci vreo cincsprezece-douăzeci de zombi calmi, privindu-l. Iar în mijlocul lor, Golubin, doar în pantaloni de camuflaj, îi făcea semn să se apropie.

Șocat, Iuri coborî din mașină și șontâcăi spre ei, incomodat de costum. Golubin îi zâmbi și îi strigă:

— Renunță la costum, căci nu te vei infecta. Și la arme. Nu vei fi atacat.

Ascultător, inchizitorul ieși din costum și, aproape gol, tremurând în șort și maiou, luă mâna întinsă de Golubin și, încercuiți de zombii tăcuți, păși într-o

casă. Golubin aprinse o lumânare, o puse pe masa de lemn și îi făcu semn să se așeze pe un scaun, iar el își trase altul în fața lui. Zembii, docili, se așezară în cerc, direct pe podea.

— Ascultă, prietene. Dacă m-ai căutat până aici înseamnă că ai trecut de multe minciuni, de mulți oameni răi, și că ai renunțat la tot pentru a afla adevărul. Și adevărul ți-l ofer, cât înțeleg și eu din el. Știi probabil că obișnuiam să vânez zembi. Eram un om rău…

Îi privi cu blândețe pe cei așezați în jurul lor, iar ei îl priviră înapoi, cu ochi omenești, nu de fiară.

— Și știi că după o vânătoare m-am întors schimbat.

Inchizitorul încuviință. Nu spuse nimic, ci ascultă.

— Acea vânătoare a fost aici, în acest sat. Eram singur, căci Ukov era de gardă. Mă strecuram printre ruine, în căutare de pradă, când am văzut că în această casă era o lumină puternică. Îți poți imagina? Lumină? De unde? Că doar zembii nu au electricitate! Curios, am intrat. Înăuntru, surprinzător, era beznă. M-am împiedicat și am căzut, și apoi am simțit o mână care mă ajuta să mă ridic.

— Te-a ajutat să te ridici! intonară zembii, spre șocul lui Iuri, care știa că au centrii nervoși ai vorbirii distruși de virus.

— Te miră că pot vorbi? râse Golubin. O să înțelegi. Deci, o mână m-a ridicat și m-am trezit în fața unei forme umanoide de lumină orbitoare. Nu mi-a vorbit, dar am știut, cumva, că am fost un om rău, dar din acea clipă nu am mai fost, căci am primit o misiune. O misiune de vindecare, am înțeles imediat, de parcă era evident, că de atunci am puterea de a vindeca zembii de virus, doar punând mâna pe ei.

— Mâna! exclamară și zembii, recunoscători.

— Da, zâmbi Golubin, e real, pe toți de aici i-am găsit prin sat, i-am atins și s-au vindecat. Nu au trecut de faza lor de dezvoltare mentală, sunt evident doar niște copii mari, dar pot vorbi și pot trăi în grup. Nu știu dacă se vor reintegra vreodată în civilizație sau o să se adune în noi triburi de culegători-vânători, noile piei-roșii, ca să zic așa, asta o să vedem….

— Păi și cum? Întrebă Iuri. Este un miracol? Era un înger?

— Ei, și tu acum, ca Feher și Petrov. Lor le-am spus că am fost vizitat de un sol, un mesager, și gata, văd miracole biblice. Nu, părerea mea este că era un extraterestru telepat, care prin atingere m-a infectat cu un contravirus contagios, sau cu nanoroboți, nu știu, cu un antidot oricum, pe care eu îl transmit prin atingere, la fel cum ei transmiteau până acum virusul. Nu cred în chestii mistice….

— Ei, da, dar…

Iuri nu apucă însă să își termine fraza, asurzit brusc de un zgomot infernal. Fugi afară să vadă ce se întâmplă și se trezi nas în nas cu o creatură de coșmar, cu ochi de caracatiță și rât de porc. Apoi trecu peste surpriză și înțelese că se uita la o mască și drept în țeava unei arme și că respectiva creatură era doar un soldat dintr-un comando de vreo 12 care se revărsau dintr-un elicopter. Unul dintre ei gesticulă și, după privire și corpolență, inchizitorul îl recunoscu pe Zmeiev. Ceilalți se supuseră semnului acestuia și se năpustiră în casă.

Se auzi răpăitul unor rafale de automat, apoi mascații ieșiră, însoțiți doar de Golubin, care îi urma fără să se opună, trist.

Un difuzor pârâi pe costumul lui Zmeiev și spuse:

— Mulțumesc de mii de ori, tovarășe inchizitor! Nu reușeam să îl găsesc pe dobitoc, așa doar m-am ținut după semnalul tău și poc, l-am găsit! Înțeleg că era încercuit de niște zombi, probabil că soldații mei l-au salvat împușcându-i exact când să-l mănânce. O soartă care însă o s-o aveți dumneavoastră, tovarășe, când o să vă găsească!

Zmeiev făcu un semn și doi soldați îl înhățară pe Iuri și-l împinseră spre casă.

— Cât despre Golubin, dacă tot a înnebunit și se crede vreun profet, o să-și primească profeția imediat!

Soldații îl aruncară pe inchizitor în casă și blocară ușa pe dinafară cu masa de lemn, în timp ce Zmeiev se auzea strigând și râzând:

— Zombii o să te găsească gustos când or da de tine, tovarășe inchizitor!

Iuri se ridică în beznă de pe podeaua umedă de sânge. Pipăind, merse de-a lungul pereților, împiedicându-se din când în când de corpurile zembilor. Găsi fereastra, acoperită de scânduri bătute în cuie de decenii și începu să tragă de ea. Și trase de ea minute în șir, în timp ce de afară se auzeau urlete de durere, bocănituri, râsul lui Zmeiev și uruitul de elice. Când în sfârșit reuși să desprindă o scândură, realiză că fereastra avea și gratii: nu putea ieși. Putea însă să vadă elicopterul îndepărtându-se gălăgios, iar în curte o cruce, pe care atârna moale un corp.

Apoi liniște. Epuizat și deznădăjduit, se lăsă să cadă.

*

Lumină. Căldură pe obraz. Iuri deschise ochii și văzu soarele dimineții intrând prin colțul ferestrei. La ușă, cineva trăgea de masă, apoi se auzi o bufnitură când aceasta căzu grea. Așteptă câteva momente, dar ușa nu o deschise nimeni, așa că se ridică și ieși. Spre sat se îndepărtau doi zembi ținându-se de mână, care îi zâmbiră și îi strigară:

— Mâna! A ajutat să se ridice!

Pe cruce, urme de sânge, dar nici un corp.

Îl luaseră zembii? Nu cărau nimic…

Venise după el Solul? Cine știe…

Sau poate că Golubin se înșela cu privire la credință și înviase, iar acum umbla prin Europa pustiită și vindeca zembii, vestind o nouă eră…

Poate.

****

Notă de traducere (limba rusă) și referințe:

Golubin: golub = porumbel.
Zmeiev: zmei = șarpe, zmeu.

Ceriţîn: cerstvâi = stătut, băltit.
Ukov: ukol = înţepător, străpungător.
Zolotov: zoloto = aur.
Korolev: korol = rege.
Zembi: ZMB = zapadnâi s mozg bolnoi = vestic cu creier(ul) bolnav.
Feher: în maghiară, feher = alb.

*

Alte semnificaţii:

Marilov: aluzie la Marlow, personajul principal din „Heart of Darkness” de Joseph Conrad
Petrov: referire la Petru, care a propovăduit mesajul cristic (mântuirea)
Zedevici: litera Zet este ultima (în alfabet)

FOILETON

Orășelul lupilor (II)
(de Bianca Alexandra Horbovanu)

II

— Diana! Tocmai m-a sunat Narcis. Un prieten de-al lui a avut un accident în drumul spre Turda şi am să mă duc eu să-l ajut.

— Ce? Să sune la salvare!

— Cică a sunat deja, dar când le-a explicat ce are au zis că nu e suficient de grav încât să se deplaseze la faţa locului.

— Dar e absurd!

— Da, cam e…

— Şi de ce te duci tu?

— Pentru ca Narcis să poată merge cu tine la bătrân.

— Nu, Mihai! Mă simt prost! Amânăm pe altă zi.

— I-am spus deja lui Narcis, dar nu a fost de acord. Merg eu înainte, spre Turda, el te conduce pe tine, apoi vine şi el şi, de îndată ce terminăm, venim după tine amândoi sau doar unul, cum se va putea.

— Asta e cusută cu aţă albă… Cum să mă pună pe mine o prioritate, când prietenul lui e într-o situaţie de criză? Ceva nu se leagă, Mihai…

— Ce tot spui? Băiatul vrea să vă ajute pe amândoi şi a găsit soluţia.

— Eşti subiectiv. Situaţia asta e ciudată.

— Nu, eşti tu paranoică. Hai să ne grăbim, că-l ţinem pe loc!

Cu suficiente suspiciuni, Diana aprobă planul. Prin urmare, se găsi doar în compania lui Narcis, pe un drum sălbatic de munte, cu fiecare pas lăsând în spate casele localnicilor. Dorea totuşi să pară relaxată şi, deşi simţea că nu prea îi reuşea, încercă să întreţină dialogul:

— Narcis, de unde îl ştii pe bătrân?

— Toată lumea de aici îl ştie. E ca o legendă. Doar că nu toţi au curajul să îl cunoască.

— Tare ciudat… Până la urmă, e un bătrân inofensiv.

Narcis începu să râdă nervos, apoi urmă:

— Pe asta o crezi tu!

— Cum aşa?

— Din moment ce suntem aici, cred că pot să-ţi spun. Te-ai întrebat de ce ăsta e „Orăşelul Lupilor”?

— Da. E chiar curios. De ce?

— Pentru că, prima dată, a apărut menţionat în scrieri datorită unei destrămări a unei haite.

— Asta este interesant.

— Da, bufni Narcis în râs. Tu crezi în legende?

— Poate.

— Ei, atunci află că legenda vorbeşte despre o haită de vârcolaci, nu despre una de lupi, ori căţeluşi.

— I-auzi! Din ce în ce mai interesant.

— Nu pari impresionată.

— După cum ai spus, e o legendă.

— Legendele au un sâmbure de adevăr.

— Deci, probabil era o haită de căţeluşi.

În momentul acela, Narcis o prinse brusc pe fată şi o întoarse către el, strigând:

— Ba nu!

Fata făcu ochii mari şi încercă să se îndepărteze de tânăr, dar nu îşi putea compara forţa cu a lui. Sesizând zbuciumul fetei, Narcis replică:

— Ţi-e frică de mine? Ascultă cu atenţie, Diana! Fiecare fiinţă are rolul ei în lume şi merită respectată pentru asta. Aşa că ai să mă respecţi pe mine şi pe tot neamul meu! apoi o împinse, din proprie iniţiativă, vreo doi metri. Asta vreau, Diana, respect. Asta vreau! rosti ironic Narcis. Dar, să ştii că, atunci când se alege un nou şef al haitei, se ţine cont de foarte multe. Iar eu vreau să fiu unul bun şi respectat! Înţelegi? De asta, ai picat la fix!

— Ce?

— Da, cum auzi. Este ca şi cum le duc un cadou ca să mă aleagă. Ce? Eşti dezamăgită? Credeai că vei ajunge la bătrân? Oh, îmi pare rău! Te anunţ că vei merge la haita mea…

Diana se îndepărta încet, încet de Narcis, dar nu vroia să facă nimic brusc, pentru că şi acesta înainta spre ea.

— Deci, aveam dreptate… înghiţi ea în sec. Nu are nimeni nevoie de ajutor.

— Ba da, zâmbi el. Tu! Îmi pare rău de Mihai însă; a trebuit să facă un drum degeaba. Dar nu putea afla nimic. Nu aş permite să păţească ceva după… Aşa, vor crede toţi că ai păţit ceva din cauza bătrânului. Oricum, lumea nu îl vede cu ochi buni…

În acel moment, fata o zbughi la fugă, dar în câteva secunde simţi că este prinsă de braţele puternice ale lui Narcis. Încercând să se elibereze, fata lovei şi strigă cât putu de tare, dar fu izbită la pământ. Când se întoarse cu faţa spre atacator, observă cum ochii îi sclipeau animalic. Atunci o cuprinse cu adevărat spaima, dar auzi o voce puternică şi hotărâtă:

— Hei, las-o-n pace!

În clipa în care Narcis se întoarse, iar Diana zări un bărbat cum nu văzuse mai frumos: înalt, bine conturat, stând drept, cu privirea spre ei, în timp ce vântul îi dezmierda părul drept şi castaniu întunecat, ce-i acoperea urechile. Fata nu-şi putea lua privirea de la el, simţind cum inima ei, deja agitată, începea să bată într-un ritm alarmant.

— Dorian! Ce surpriză neplăcută îmi faci! rosti Narcis. Dar ce te aduce pe aici şi te bagă în treburile altora?

— Narcis, atât îţi spun: pleacă de aici şi las-o în pace! Altfel, nu răspund.

— Nu, nu! Nu ai cum să-mi dai planurile peste cap. Mai bine retrage-te, că altfel se lasă urât.

— Să se lase! Eu ţi-am spus că singura ta variantă este să o laşi în pace.

— Va trebui să mi-o iei!

— Prea bine! spuse hotărât Dorian, aruncând-şi tricoul alb spre fată, care se ridicase între timp. Apoi i se adresă ei: dă-te într-o parte, te rog!

Fata, cu ochii mari ca o pisică, îl ascultă imediat, involuntar, fără a pune întrebări. Nu mică i-a fost mirarea când a văzut grozăvia ce-a urmat: Narcis îşi dădu, la rândul său, tricoul jos şi cei doi începură a mârâi, mai întâi ca nişte dulăi, apoi ca lupii. Ochii le sclipeau ciudat, iar dinţii începeau să se transforme în colţi, în timp ce trupurile le erau învelite de păr. Apoi, dintr-o dată, cei doi făcură câte un salt în aer, iar în momentul impactului Diana văzură doar doi lupi superbi, imenşi şi nemaipomenit de nervoşi. Aceştia se încăierau violent, purtându-se dintr-o parte în alta, pe câţiva zeci de metri buni. „Să-mi dau palme! Nu există! Nu cred!”, îşi repeta fata în continuu, şocată de scena la care asista. De când se încăieraseră, Diana reţinuse că lupul Narcis avea blana în tonuri ce băteau mai mult spre maro sau roşcat, în timp ce acel bărbat misterios, transformat în lup, era colorat în nuanţe de gri, alb şi negru. Totuşi, ţinea din tot sufletul cu cel din urmă, căci pentru ea se lupta. Din fericire, într-un final, lupul maroniu fu izbit de un brad zdravăn, după care fugi în pădure, scoţând sunete de durere. Lupul gri scutură din cap, apoi Diana văzu, de la distanţă, cum trupul

acestuia se modifică încet, încet, până la forma umană. Culegându-şi hainele şi îmbrăcându-se până la fată, ajunse în faţa ei pe jumătate dezbrăcat, zicându-i:

— Tricoul, te rog!

Pierdută, dar şi vrăjită, fata stătu preţ de câteva secunde, apoi îşi aminti că îi prinsese tricoul şi că stătuse cu el în mână tot acest timp.

— Da, tricoul! Desigur! răspunse ea, întinzându-i-l.

— Merci! zâmbi el.

— Tu… îmi mulţumeşti? Azi am parte de-un şoc după altul!

— De ce? E ciudat că sunt amabil? Dacă nu îmi ţineai tu tricoul, acum l-aş fi luat, prăfuit, de pe jos. Ori, puteai să fi fugit cu el, râse dânsul.

— Da… Cum ziceam, şoc după şoc…

— Eu mă numesc Dorian, îi întinse el mâna călduros.

— Diana… răspunse temătoare, după un moment de ezitare.

— Diana, ai un nume foarte frumos.

— Mulţumesc… cred…

Cei doi rămaseseră astfel puţină vreme, timp în care fata rememora momentele tocmai trăite, ce o înspăimântau. Dar privea adânc în ochii lui căprui şi simţea că ascund mai mult decât ceea ce văzuse. Deşi tensiunea trecuse, inima ei nu se potolise. Ba, mai mult, simţea un gol inexplicabil în stomac, deoarece, oricât încerca să se controleze, îi era zadarnic. Deşi raţiunea îi spunea să se stăpânească, fluturaşii deja îi zburau haotic, fără a-i asculta gândurile: „Diana, ce faci? Tu eşti o fată cu picioarele pe pământ. Nu poţi lăsa să se întâmple asta. Dar e aşa frumos! Nu! Nu! Nu îl cunosc, poate vrea să-mi facă rău! Totuşi, de ce m-ar fi salvat? Poate are vreun plan… Nu, nu poate asta. Aş privi o viaţă prin ochii lui! Nu! Unde te gândeşti? Încetează! Trebuie să te controlezi!”.

Pe de altă parte, Dorian nu îi mai dădea drumul mâinii, contemplând-o în întregime. Vedea în ochii ei un amestec de sentimente, pe care însă nu încerca să le decodeze. Înţelegea că, pentru un om care nu a mai avut contact cu astfel de

situaţii, nu este uşor de asimilat. De aceea era dispus să accepte orice fel de reacţie din partea ei. Doar să nu o piardă! Să nu îi scape printre degete această frumuseţe de fată. Ce ciudat era sentimentul acesta, că a găsit ceea ce trebuia să aibă de mult. Ştia că ea nu îi aparţinea, însă simţea că dânsa este pentru el, iar asta îi era suficient ca să fie gata să scoată toate cărţile pentru ea.

— Şi îţi mulţumesc sincer pentru că m-ai ajutat, întrerupse tăcerea Diana.

— Nici nu se punea problema! Dar ce căutai aici cu Narcis?

— Cred că ţie îţi datorez nişte explicaţii: Narcis e prieten cu vărul meu, Mihai. Îl ştii?

— Ne-am cunoscut mai demult. Dar nu suntem chiar apropiaţi.

— Ei, bine, eu sunt venită aici pentru o cercetare de la facultate, iar Narcis s-a oferit să mă ajute. A zis că-mi va face cunoştinţă cu bătrânul ce locuieşte pe munte.

— Cu Petru?

— Îl cunoşti?

— Da… Dar, clar, Narcis nu avea intenţii bune.

— De ce?

— Drumul până la el prilejuieşte multe. Că tot veni vorba, nu suntem în siguranţă aici. Narcis poate reveni cu haita lui.

— Atunci, să plecăm!

— Stai! Intră sub protecţia mea! Dacă voi avea grijă eu de tine, toată haita mea te va accepta.

— Poftim? Altă haită? Să mă protejezi? întrebă confuză fata.

— Eu fac parte din altă haită. Pe aici sunt două. Narcis e în haita din Sud, iar eu în cea din Nord. Iar după legile lupilor, dacă unul protejează pe cineva, restul nu au voie să se apropie. Uneori, cei parşivi mai încalcă acest principiu, dar în haita mea nu se întâmplă aşa ceva. În plus, nu poţi rămâne singură; Narcis va încerca să te prindă din nou.

— Dar, dacă sunt cu Mihai, nu-şi va permite.

— El nu, dar nu poţi şti ce vor face ceilalţi lupi. E prea periculos. Nu putem risca.

— Putem? zâmbi tânăra.

— Diana, acceptă! Nu vreau să păţeşti ceva.

Puţin sceptică, fata trebuia să recunoască că ideea îi surâdea. Aşa că, fără a mai sta pe gânduri, răspunse:

— Prea bine! Aşa să fie! şi înghiţi în sec, cu ochii mari la Dorian.

— Eu, Dorian, lup de rangul Beta, te iau pe tine, Diana, om, sub protecţia mea, garantându-ţi siguranţă! Promit să-ţi dau şi viaţa mea, în caz de nevoie, apoi o sărută pe frunte şi îi şopti: răspunde!

— Eu, Diana… om, accept să intru sub protecţia ta, Dorian, lup de rangul Beta, garantându-ţi sprijin şi… înţelegere! Promit să nu-ţi calc strâmb vreodată! iar în acel moment, el îi sărută mâna.

Nu înţelegeau de ce, dar era ceva magic în acele vorbe. Simţeau că le-au rostit sincer, din inimă, iar asta le dădea încredere. De abia de se cunoşteau, dar ştiau că se pot baza unul pe altul. Astfel, sentimentul de apartenenţă era nemaipomenit, la fel şi cel de dăruire necondiţionată.

- va urma -

TRADUCERI

În crâng
(de Ryūnosuke Akutagawa)

Mărturia unui tăietor de lemne interogat de un înalt comisar de poliție:

Da, domnule, în mod sigur eu sunt cel care-a descoperit trupul. În dimineața aceasta, ca de obicei, am mers să tai cota mea de cedri, când am găsit trupul într-un crâng din munți. Locul exact? Cam la o sută cincizeci de metri de drumul care merge la Yamashina. E o lizieră mai ferită de cedri și bambuși.

Trupul stătea întins pe spate, înveșmântat într-un chimono albăstrui de mătase, iar pe cap avea o stofă șifonată, în stilul Kyoto. O singură lovitură de sabie îi străpunsese pieptul. Frunzele de bambus căzute dimprejurul său erau pătate cu flori însângerate. Nu, sângele nu-i mai curgea. Rana se uscase, cred. Și, de asemenea, un tăune se așezase pe el, de abia luându-mi în seamă pașii. Mă întrebați dacă am văzut o sabie sau ceva de genul acesta? Nu, domnule, nimic. Am găsit doar o frânghie la poalele cedrului din apropiere. Ah, da, și în afară de frânghie, am mai văzut și un pieptene. Asta-i tot. Se pare că s-a luptat înainte să fie omorât pentru că iarba și frunzele de bambus căzute pe jos erau toate călcate în picioare.

— Se afla vreun cal în apropiere?

Nu, domnule. E destul de greu pentru un om să se strecoare printre bambuși, darămite pentru un cal.

Mărturia unui preot călător budist interogat de un înalt comisar de poliție:

Ora? Cu siguranță că era în jurul prânzului, ieri, domnule. Nefericitul se afla pe drumul care duce de la Sekiyama la Yamashina. Se îndrepta spre

Sekiyama alături de o femeie care-l însoțea călare și despre care am aflat mai apoi că îi era nevastă. O eșarfă atârnându-i de pe cap îi ascundea chipul. Tot ce am văzut a fost culoarea hainelor sale. Un costum de culoarea liliacului. Calul ei era un roib cu coama bogată. Din moment ce sunt un preot budist, nu i-am acordat o prea mare importanță. Ei, bine, bărbatul era înarmat cu o sabie și, de asemenea, cu un arc și săgeți. Îmi amintesc că avea în jur de douăzeci de săgeți bizare în tolbă. Nu mă așteptam să sfârșească astfel. Cu adevărat soarta omului este la fel de evanescentă ca roua dimineața sau ca un fulger pe cerul nopții. Cuvintele nu mă ajută să-mi exprim compătimirea care mă încearcă față de el.

Mărturia unui polițist interogat de un înalt comisar de poliție:

Omul pe care l-am arestat? Este un tâlhar notoriu pe nume Tajomaru. Când l-am arestat, căzuse de pe cal. Gemea pe podul de la Awataguchi. Timpul? Ieri, la primele ore ale nopții. Să se consemneze că încercasem să-l arestez cu o zi înainte, dar, din nefericire, a reușit să-mi scape. Purta un chimono albastru-închis și avea cu el o sabie lungă, simplă. Și, după cum vedeți, ținea pe undeva și un arc și mai multe săgeți. Spuneți că acest arc și aceste săgeți seamănă cu cele deținute de bărbatul mort? Atunci Tajomaru trebuie să fie criminalul. Arcul cu fâșii din piele, tolba neagră, lăcuită, cele șaptesprezece săgeți cu pene de uliu – toate acestea s-au găsit asupra lui, cred. Da, domnule, calul este, după cum spuneți, un roib cu coama bogată. Un pic mai departe de pod am găsit și calul păscând pe marginea drumului, cu frâul său lung legănându-se.

Cu siguranță, sunt semne care indică faptul că ar fi fost aruncat de pe cal.

Dintre toți hoții care se perindă pe lângă Kyoto, acest Tajomaru le-a îndurerat cel mai mult pe femeile din oraș. Toamna trecută, o soție care venea la munte prin spate, prin Pindora, spre templul Toriba, probabil pentru a face o vizită, a fost ucisă împreună cu o fată. S-a bănuit că ar fi fapta lui. Dacă acest criminal l-a omorât pe bărbat, nu poți să știi ce a făcut cu soția lui. S-ar putea să vă ajute, domnule, să investigați și această problemă.

Mărturia unei bătrâne interogate de un înalt comisar de poliție:

Da, domnule, mortul este bărbatul care a luat-o de nevastă pe fiica mea. Nu e de fel din Kyoto. Fusese înainte vreme samurai în orașul Kokufu din provincia Wakasa. Numele lui era Kanazawa no Takehiko, iar etatea lui – douăzeci și șase de ani. Era blând din fire, sunt sigură că nu a făcut nimic care să își fie mânia cuiva. Fiica mea? Numele ei este Masago și are nouăsprezece ani. Este o fată plină de viață și iubitoare, dar sunt sigură că nu a cunoscut vreun alt bărbat în afara lui Takehiko. Are un chip mic, lung și întunecat, cu o aluniță în colțul ochiului stâng.

Ieri, Takehiko a plecat spre Wakasa împreună cu fiica mea. Ce nenorocire că totul s-a terminat într-un mod atât de trist. Ce s-a ales de fiica mea? Sunt obligată să cred că ginerele meu este pierdut, dar soarta fiicei mele mă îngrijorează de moarte. În numele cerului, nu lăsați nicio piatră neîntoarsă! Îl pizmuiesc pe acel hoț, Tajomaru, sau cum i-o fi numele. Nu doar ginerele meu, dar și fiica mea… (Ultimele sale cuvinte sunt înecate în lacrimi.)

Mărturia lui Tajomaru interogat de un înalt comisar de poliție:

L-am omorât pe el, dar nu și pe ea. Unde a fugit? Nu știu. Stai puțin! Nicio tortură nu mă va face să mărturisesc ce nu știu. Acum că lucrurile s-au sfârșit așa, n-am să mai ascund nimic.

Ieri, cu puțin după amiază, am dat peste acel cuplu. Chiar atunci, o adiere de vânt i-a ridicat eșarfa și am putut să-i văd pentru o clipă fața. Imediat a fost iarăși ascunsă vederii mele. Ăsta poate că a fost un motiv; arăta ca o bodhisattva. În momentul acela m-am hotărât să pun mâna pe ea, chiar dacă ar fi fost să-i omor bărbatul.

De ce? Pentru mine omorâtul nu este ceva așa de important cum ai putea crede. Când o femeie este prinsă, bărbatul ei oricum trebuie omorât. Când omor, folosesc sabia pe care-o am cu mine. Sunt eu singurul care omoară oameni? Voi, voi nu vă folosiți săbiile. Voi ucideți oamenii cu putea voastră, cu banii voștri. Uneori îi omorâți spunând că le vreți binele. E adevărat că nu sângerează. Se află în cea mai bună formă, dar, cu toate astea, îi omorâți. E greu să spui cine-i un păcătos mai mare, voi sau eu. (Un zâmbet ironic.) Dar ar fi bine dacă aș putea să

pun mâna pe o femeie fără să fiu nevoit să-i omor bărbatul. Însă nu poate fi vorba de așa ceva pe drumul spre Yamashima. Așa că i-am atras spre munți.

A fost destul de ușor. Am devenit tovarășul lor de drum și le-am spus că e o movilă în munți și că săpând în ea am scos la iveală multe săbii și oglinzi. Le-am zis apoi că am îngropat lucrurile găsite într-un crâng de cealaltă parte a muntelui și că aș vrea să le vând pe o nimica toată oricui și-ar dori să le aibă. Apoi, vezi tu… nu-i lăcomia îngrozitoare? L-am vrăjit cu povestea mea înainte să-și dea seama. În mai puțin de-o jumătate de ceas călăreau alături de mine spre munte.

Când am ajuns în apropierea crângului, i-am zis că acolo se află comoara și l-am rugat să vină să vadă. Omul nu a avut nimic împotrivă – era orbit de lăcomie. Femeia a zis că o să aștepte călare.

Era normal pentru ea să spună asta la vederea crângului des. Să-ți spun adevărul, planul a mers ca pe roate, așa că m-am dus cu el în crâng și am lăsat-o pe ea singură în spate. Crângul e numai bambuși la început. La vreo cincizeci de yarzi depărtare, se afla un loc ceva mai deschis, numai cedrii. Era perfect pentru scopul meu. Făcându-mi loc prin crâng, i-am îndrugat o poveste credibilă, că sub cedrii ar fi îngropată comoara. Când i-am zis asta, s-a strecurat grăbit către cedrul care se vedea dincolo de bambuși. După câțiva pași, bambușii s-au rărit și am ajuns într-un loc în care cedrii creșteau în rând. De cum am ajuns acolo, l-am prins din spate. Pentru că era un luptător cu sabia încercat, s-a dovedit a fi destul de puternic, dar, cum a fost luat prin surprindere, lucrul ăsta nu l-a ajutat cu nimic. L-am legat apoi de rădăcina cedrului. De unde am făcut rost de funie? Slavă cerului, fiind hoț, am avut una cu mine, din moment ce oricând s-ar putea ivi nevoia escaladării vreunui zid. Bineînțeles că a fost ușor să-l fac să tacă astupându-i gura cu frunze de bambus căzute.

După ce m-am descotorosit de el, m-am întors la femeie și i-am zis să vină să-l vadă pentru că i se făcuse brusc rău. E inutil să mărturisesc că și acest plan a mers ca pe roate. Femeia, fără pălăria ei de rogoz, m-a urmat în adâncul crângului, unde am condus-o ținând-o de mână. În clipa în care și-a văzut bărbatul, a scos o mică sabie. N-am mai văzut o femeie atât de iute la mânie. M-am ferit, dar continua să lovească. Ar fi putut să mă rănească sau chiar omoare.

Dar eu sunt Tajomaru. Am izbutit să-i dobor sabia fără să fiu nevoit să o scot pe-a mea. Chiar și cea mai aprigă femeie este lipsită de apărare fără o armă. În sfârșit puteam să-mi satisfac dorințele fără să-i iau bărbatului viața.

Da, fără să-l omor. Nu aveam nicio dorință să-l omor. Eram pe cale să fug din crâng, lăsând-o pe femeie să plângă în urma mea, când m-a apucat cu frenezie de mână. În cuvinte frânte mi-a zis că ori ea, ori soțul ei trebuie să moară. A zis că rușinea de-a fi cunoscut doi bărbați era mai grea decât moartea. Icnind, mi-a zis că vrea să fie soția cui ar fi rămas în viață. Și atunci dorința arzătoare de a-l ucide m-a cuprins.

(O exaltare întunecată.)

Povestindu-ți în felul acesta, fără îndoială că par un om mai groaznic decât tine. Dar nu i-ai văzut fața. Și mai ales ochii ei arzând în acel moment. Am privit-o ochi în ochi, am vrut s-o fac soția mea chiar de-ar fi fost să fiu fulgerat. Am vrut s-o fac soția mea… această singură dorință mi-a umplut mintea. Nu era doar poftă trupească, cum ai putea crede. În acel moment, dacă nu ar fi fost decât dorința trupească, nu m-ar fi deranjat să o lovesc și să fug. Și așa nu mi-aș mai fi mânjit sabia cu sângele lui. Dar, în momentul în care i-am văzut fața în crângul acela întunecat, m-am hotărât să nu plec înainte de a-l ucide. L-am dezlegat și i-am cerut să ne încrucișăm săbiile. (Frânghia care a fost găsită la rădăcina cedrului este cea pe care am dezlegat-o atunci.) Cuprins de mânie, și-a scos sabia lui groasă. Și iute ca gândul s-a repezit cu furie la mine, fără să rostească un cuvânt. Nu cred că mai e nevoie să vă spun cum s-a terminat totul. A douăzeci și treia izbitură – te rog să ții minte asta. Încă sunt impresionat de lucrul ăsta. Nimeni sub soare nu și-a mai încrucișat sabia cu mine de douăzeci și trei de ori. (Un zâmbet lătăreț.) Când a căzut, m-am întors spre ea, coborându-mi sabia mânjită de sânge. Dar, spre marea mea mirare, plecase. M-am întrebat unde ar fi putut să se ducă. M-am uitat după ea în crângul de cedrii. Am stat să ascult, dar nu am auzit decât geamătul iscat de gâtlejul muribundului. De îndată ce începusem lupta, ar fi putut să plece și să cheme ajutoare. Când m-am gândit la asta, m-am hotărât că e o chestiune pe viață și pe moarte. Așa că, furându-i sabia, arcul și săgețile, am fugit către drumul de munte. Acolo am găsit calul ei, păscând încă liniștit. Cred că aș pierde timpul inutil dacă aș intra în detalii, dar vă spun că înainte să intru în oraș mă despărțisem deja de sabia aia. Asta-i toată

mărturia mea. Știu că țeasta o să-mi atârne oricum în lanțuri, așa că aplică-mi cea mai severă pedeapsă! (O atitudine sfidătoare.)

Mărturia unei femei care mergea la templul Shimizu:

Bărbatul în chimonoul albastru din mătase, după ce s-a forțat asupra mea, a început să râdă batjocoritor privindu-mi soțul legat. Cât de îngrozit trebuie să fi fost soțul meu! Însă oricât de mult s-ar fi străduit în agonia sa, sfoara îl strângea din ce în ce mai tare. Fără să judec, am fugit împleticindu-mă spre el. Sau mai degrabă am încercat să alerg spre el, pentru că bărbatul m-a doborât la pământ. Chiar în acel moment am observat o lumină indescriptibilă în ochii soțului meu. Ceva dincolo de cuvinte… ochii săi mă fac să tremur chiar și acum. Acea privire fugitivă a soțului meu, care nu putea să spună un cuvânt, mi-a mărturisit tot ce avea în suflet. Licărirea din ochii săi nu era nici mânie, nici tristețe… doar o lumină caldă, o căutătură plină de dezgust. Mai mult lovită de privirea din ochii săi decât de lovitura hoțului, am strigat fără să știu ce fac și am leșinat.

Când mi-am revenit, mi-am dat seama că bărbatul în chimono albastru dispăruse. Mi-am văzut doar soțul, încă legat de rădăcina cedrului. M-am ridicat cu dificultate de pe patul de frunze de bambus și m-am uitat la chipul său; iar expresia din ochii săi era aceeași ca și mai înainte.

Dincolo de recele dispreț din ochii săi, era ură. Rușine, durere și furie… Nu știu cum să explic ce am simțit atunci. De abia ținându-mă pe picioare, m-am dus la soțul meu.

— Takejiro, i-am spus, din moment ce s-a ajuns aici, nu mai pot trăi alături de tine. Sunt decisă să mor… dar trebuie ca și tu să mori. Mi-ai văzut rușinea. Nu mai pot să te las să trăiești.

A fost tot ce i-am putut spune. Și cu toate acestea, a continuat să se uite la mine cu dispreț și dezgust.

Cu inima frântă, m-am uitat după sabia lui. Fusese, cel mai probabil, furată de hoț. Nici sabia sa și nici arcul și săgețile nu puteau fi văzute în crâng. Dar, din fericire, mica mea sabie zăcea la picioarele mele. Ridicând-o deasupra capului, am mai spus o singură dată „Acum dă-mi viața ta. Am să te urmez

imediat”. Când a auzit aceste cuvinte, și-a mișcat cu dificultate buzele. Din moment ce gura sa era plină cu frunze, vocea nu avea cum să i se audă. Dar mi-am dat imediat seama ce a vrut să spună. Disprețuindu-mă, privirea lui spunea doar „Omoară-mă!”. Fără să fiu pe deplin conștientă de ce fac, i-am împlântat, prin chimonoul de culoarea liliacului, mica sabie în piept.

Din nou trebuie să fi leșinat. Până când mi-am revenit în simțiri își dăduse ultima suflare, încă legat. O rază de soare, găsindu-și loc printre mănunchiul de cedrii și bambus, i se juca pe chip. Înghițindu-mi lacrimile, am dezlegat sfoara. Și… nu mai am nicio putere să vă spun ce s-a întâmplat după aceea. În orice caz, nu am mai găsit puterea să mor. Mi-am înfipt în gât mica sabie, m-am aruncat într-un lac de la poalele muntelui, am încercat să mă sinucid în multe feluri. Incapabilă să-mi iau viața, trăiesc încă în rușine. (Un zâmbet singuratic.) Nevrednică cum sunt, trebuie să fi fost uitată până și de Kwannon, cel plin de milă. Mi-am ucis soțul, am fost siluită de hoț.

Ce aș mai putea face? Ce aș mai putea… (Izbucnește în hohote de plâns.)

Povestea omului ucis, spusă prin intermediul unui mediu:

După ce mi-a violat soția, hoțul, stând acolo, a început să-i șoptească vorbe de alint. Desigur că nu puteam vorbi. Tot corpul îmi era legat de rădăcina cedrului. Dar, între timp, i-am făcut cu ochiul de multe ori, încercând să-i spun „Nu te încrede în vorbele lui”. Ceva de genul acesta am dorit să-i transmit. Dar soția mea, stând deprimată pe frunzele de bambus, se uita insistent la poalele sale. Părea că-i ascultă vorbele. Eram cuprins de gelozie. Între timp, hoțul îi dădea înainte, sărind de la un subiect la altul. În cele din urmă, i-a făcut o curajoasă și nebunească propunere:

— Din moment ce virtutea ta este pătată și nu te-ai mai putea înțelege cu soțul tău, n-ai vrea să fii soția mea? Dragostea pe care ți-o port m-a făcut să fiu așa violent.

În vreme ce hoțul vorbea, soția mea și-a ridicat privirea de parcă ar fi fost în transă. Niciodată nu a mai fost atât de frumoasă ca în acel moment. Ce i-a răspuns frumoasa mea soție în vreme ce eu stăteam legat acolo? Sunt pierdut în

spațiu, dar niciodată nu m-am gândit la răspunsul ei fără să fiu cuprins de gelozie. Cu adevărat, i-a spus:

— Atunci ia-mă cu tine oriunde te-ai duce.

Iar acesta nu este întreg păcatul ei. Dacă ar fi fost tot, nu aș mai fi fost atât de necăjit în întuneric. Pe când ieșea din crâng, de parcă ar fi fost într-un vis, ținându-l de mână pe hoț, a pălit dintr-o dată și m-a arătat, la rădăcina cedrului, spunând: „Omoară-l! Nu mă pot căsători cu tine câtă vreme el trăiește. Omoară-l!'' A strigat de nenumărate ori, de parcă ar fi înnebunit. Chiar și acum aceste cuvinte amenință să mă trimită în abisul fără sfârșit al întunericului. A mai ieșit vreodată vreun lucru la fel de odios din gura unui om? Au mai lovit vreodată asemenea cuvinte blestemate urechea vreunui om? (Un strigăt brusc de dispreț.) „Omoară-l“, striga, prinzându-l în brațe. Uitându-se pătrunzător la ea, n-a zis nici da, nici nu… dar nici n-am apucat să mă gândesc prea mult la răspunsul lui, că a doborât-o la pământ. (Iarăși un strigăt disprețuitor.) Împreunându-și liniștit mâinile, s-a uitat la mine și mi-a spus:

— Ce vrei să se aleagă de ea? O omori sau o salvezi? Trebuie doar să dai din cap. S-o omor?

Pentru aceste simple cuvinte aș vrea să-i iert fărădelegea.

Ezitând să-i dau un răspuns, ea s-a ridicat încet și a luat-o la fugă spre inima crângului. Hoțul s-a repezit s-o prindă, dar i-a scăpat.

După ce soția mea a dispărut, mi-a luat sabia, arcul și săgețile. Cu o singură lovitură mi-a eliberat mâinile. Mi-l aduc aminte murmurând „Soarta mea e la rând”, după care a dispărut din crâng. Totul a fost apoi tăcere. Nu, am auzit pe cineva plângând. Dezlegându-mi și celelalte legături, am ascultat cu atenție și am realizat că era propriul meu plânset. (O tăcere lungă.) Mi-am ridicat trupul ostenit de la rădăcina cedrului. Înaintea mea lucea mica sabie pe care soția mea o lăsase să cadă. Am ridicat-o și mi-am înfipt-o în piept. Un val de sânge a urcat spre gură, dar n-am simțit nicio durere. Când pieptul mi s-a răcit, totul era la fel de tăcut ca un mort în mormânt. Ce liniște profundă! Nici măcar un ciripit de pasăre nu se auzea pe cerul de deasupra crângului, la marginea muntelui. Doar o rază singuratică zăbovea pe cedri și pe munte. Puțin câte puțin, lumina a început să pălească, până când cedrii și bambusul au dispărut din calea privirii. Zăcând

acolo, am fost învăluit într-o tăcere adâncă. Apoi cineva s-a târât spre mine. Am încercat să văd cine era. Dar întunericul se strânsese deja împrejurul meu.

Cineva… acel cineva a scos ușor sabia din pieptul meu cu mâna sa invizibilă. Și atunci sângele mi-a umplut iarăși gura. Și pentru totdeauna m-am cufundat în întunericul de necuprins.

(în traducerea lui Alexandru Ioan Despina)

RECENZII

„Ceasul fantasmelor” de Oliviu Crâznic
(de Teodora Matei)

La aproape cinci ani de la publicarea romanului „… şi la sfârşit a mai rămas coşmarul”, autorul adună, între copertele editurii Crux, povestiri de necitit la ceas de noapte. Împărţirea acestora în capitole tematice nu are nicio legătură cu momentele din timp când au fost create. Firul roşu călăuzitor e dat de doza de fantastic ori de originile acestuia.

Astfel, „I. Înainte de coşmar”, ar părea proze scrise înaintea romanului. Eu le-am considerat o invitaţie a autorului către cititorul care face

primul pas în lumea sa. E primul act al unei piese de teatru-vis, în care spectatorul poate deveni personaj. În „Lenore Arras”, cea mai mare parte a decorului e glacială. Pe întinderea strălucitoare se prelinge Răul însuşi, ca un şuvoi de sânge maculând tot ce întâlneşte în cale. În universuri paralele, antagonice, faptele au justificări asemenea. Acţiunea din „Pivniţele palatului Charron” se petrece în încăperile subterane ale unei proprietăţi blestemate. Un preot îşi leapădă sutana şi decide să se călugărească, măcinat de vină şi îndoială. Cu ce am rămas: cu propoziţii scurte, insinuante, construcţiile plastice trecând dincolo de descriere („ascuţit îi lucea pumnalul”). În ambele povestiri, naratorul e implicat în desfăşurarea evenimentelor, martor sau factor de decizie.

„II. Ceasul fantasmelor” e o serie scurtă, cu patru episoade, de film noir. Primele două – româneşti, următoarele – americane. „Însângerată, luna” aduce, în premieră, numele unei singure fiinţe mitologice din grupul Ielelor. În lumina lunii se reflectă sângele pământenilor ademeniţi. La prima lectură, în expresia: „Nu vă uitaţi la ia” aparţinând unui localnic, am perceput „ia” ca pe un pronume personal. Alături de personaj, cititorul primeşte avertismentul: numele fiinţei

fantastice se trage din acţiunile sale: ia inimi. „Trecătoarea” e o capcană continuă în care e atras un grup de romani. Se confruntă cu dacii, de fiecare dată aceiaşi, imposibil de învins definitiv. Ultimul roman rămas în viaţă nu mai caută ieşirea din trecătoare, ci divinitatea dacă, pentru mântuire.

„Ellen Lee” e un personaj misterios implicat în ancheta unui asasinat multiplu dintr-un orăşel de peste ocean. Reuşeşte să răstoarne realitatea, jucându-se cu mintea anchetatorilor. Pare a fi un alter-ego dintr-o lume întunecată, ce alege crimele ca ultime soluţii de dezvăluire a adevărurilor incomode.

Când am citit prima oară „Spiriduşii albi” am comparat-o cu un serial american dătător de fiori. În acest caz, scenariul episodului constituie o povestire de sine stătătoare, unde suspansul e doar sugerat. Există peste tot locuri unde Răul sălăşluieşte şi de unde atacă, atunci când i se încalcă teritoriul. Există, de asemenea, victime predestinate, datorită însuşirilor sau capacităţilor. Se pare că cele mai frumoase poveşti de dragoste nu sunt cele trăite, ci cele care ar fi putut fi.

„III. Viitorul ieri şi azi” e un caleidoscop de întâmplări aruncate în timp şi spaţiu. Primele două descriu maşinării, a treia – procese de transfer. „Anna Lise” e victima unui criminal ce ne duce cu gândul la Jack Spintecătorul. Anchetatorul nu reuşeşte să dea de urma făptaşului, dar se asigură că rămăşiţele pământeşti au parte de tratamentul potrivit. Anihilează un medic nebun, posesorul maşinăriei drăceşti care fusese creată spre a lămuri condiţiile morţii. În timp, devenise creatoarea de plăceri a savantului. Îşi găseşte sfârşitul alături de el.

„Tempus fugit” e un dialog între epoci. Într-un viitor deloc credibil, prezentul nostru reverberează ca un trecut inacceptabil. Porţi prin care, se pare, contemporani de-ai noştri se strecoară în acel viitor, încercând să împiedice lentoarea Timpului, nu sunt altceva decât capcane. Implicarea omului creează paradoxul şi bucla temporală.

„Imora” e o frumoasă meganiană ce atrage atenţia unuia dintre ultimii creştini, crescut pe Ganymede. Unic călător prin Nodurile temporale, ştie secretul acestora; poate alege Viitoruri ca alternativă la Prezent, iar când acestea se epuizează, varianta rămasă e Trecutul. Se foloseşte de capacităţile sale pentru a-şi salva iubita. Cât pe ce să-mi zdruncine clasamentul personal, impunându-se

în fruntea acestuia cu nonşalanţa oricărui new-entry, însă n-a făcut decât să ocupe locul secund.

Pentru prezentul volum de povestiri, „IV. Întâlnire cu Ermengaarde” ar trebui să constituie o încheiere. Fragmentele de space-opera fac, însă, trecerea către povestea frumoasei Ermengaarde ori a Edanei Rose. „Mascarada învinşilor” are un final neaşteptat; mesagerii nu sunt ce par a fi; intuiţia feminină sau un simţ suplimentar pun capăt actului de trădare, aducând zâmbetul pe buzele protagonistei. „Transport periculos” prezintă membrii Dinastiei Eyes din perspectiva inamicilor, precum şi alianţele sau conflictele din galaxie. ”Edana Rose” e una din cele două gemene identice de pe Venus. Spune povestea unui complot in care sora sa Julish e personaj sau păpuşar. Cel puţin una din surori minte, seduce, semănând îndoiala. Un schimb asemănător de poziţii are loc în „Domini Canes”. Oricât de departe ar fi ajuns oamenii în spaţiu, oricât de mult ar fi avansat tehnologia, creştinismul rămâne credinţa de căpătâi. Ar putea însemna ceva cu totul diferit de ce ştim noi, având în vedere că se vorbeşte limba „allahă”, iar oamenii bisericii poartă rozarii. Un cleric şi o călăuză par sau chiar luptă cu reprezentanţii Imperiului Negru. Scindează în două tabăra din care fac parte. Aceiaşi fiori de groază daţi de descrierile amănunţite ale unei lumi întunecate. Aceleaşi fraze sugerând jumătăţi de adevăruri. Ce am păstrat: „Când vremea e rea şi locul e rău, clipele trec toate deodată şi seamănă teribil una cu alta. Astfel, nici măcar veşnicia nu durează mult.”

„Atavic” de Liviu Surugiu
(de Alexandru Lamba)

A scrie despre un roman ca „Atavic” de Liviu Surugiu nu este deloc un demers facil. Pe de o parte, bazându-se foarte mult pe acțiune și pe abundența de idei, este imposibil să nu le amintești. Pe de altă parte, amintind prea multe, riști să strici plăcerea lecturii cititorilor care încă nu au parcurs-o. Cum să vorbești în asemenea circumstanțe stârnind interesul pentru acțiune, dar fără a o dezvălui?

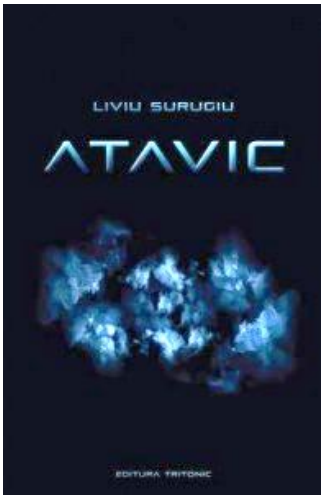

Cred că am să încep prin a explica termenul de „Atavism”, concept laitmotiv al acestei cărți. Și anume, acesta desemnează apariție la un descendent animal sau vegetal a unor particularități (fizice sau psihice) proprii ascendenților îndepărtați și care nu s-au manifestat în generațiile intermediare. Ei, deja parcă premizele sunt puse pentru o carte SF interesantă, nu-i așa? Dacă la acestea adăugăm și puternica ancorare în misticism și religie, deja avem rețeta pentru o combinație explozivă din toate punctele de vedere.

Căci, scris concis și lapidar, în manieră apropiată unui scenariu de film de acțiune (mai că poți citi printre rânduri indicațiile regizorale în unele cadre), Atavic-ul asta oferă: o acțiune explozivă și total imprevizibilă – chiar greu de urmărit în unele momente – aditivată din plin cu concepte la limita științei și speculației deopotrivă, cu sinergii încâlcite clădite de personaje profunde și cu flash-back-uri surprinzătoare. Este țesută o pânză care se întinde din preistorie – prin intermediul relicvelor –, trece prin antichitate, ia de-acolo mituri și legende și răzbate în zilele noastre, aducând cu sine ecourile profetice care se cer împlinite, tălmăcite, răstălmăcite sau demolate.

Se spune adesea că a devenit imposibil să mai scrii SF de inspirație religioasă, că evenimentele biblice cu explicații științifice și-au cam secat izvorul

de scenarii. Atavic tinde să contrazică această afirmație, oferind un buchet de explicații în ambele sensuri: religie – știință și invers.

Cred că nu dezvălui prea mult dacă spun că în joc sunt destinele lumii, iar artizanii conducerii din umbră sunt societăți pseudo-religioase care încearcă o manipulare fină, la nivel genetic, dorindu-și un singur și legitim Domn, unanim-acceptat de toate popoarele și religiile ca stăpân al lumii. Pentru acest deziderat, energiile a zeci de mituri biblice sunt puse în mișcare, fiecare aducând cu sine piste, unele false, împletindu-se între ele și formând căi imprevizibile. Artefacte de mult uitate sunt scoase la lumină, iar diverse organizații și le dispută de-a lungul timpului, de la Roma antică la societatea Thule sau la misterioasele cercuri închipuite le Liviu Surugiu.

Deși uneori tratează cu destulă larghețe anatomia umană, fenomenele magnetice sau gravitaționale, maniera în care acțiunea se sprijină pe știința speculativă destul de permisivă nu este neplăcut. Iar referirile la tot pasul la diferite obiective turistice, cu precădere din Spania, este chiar fascinantă. La un moment dat, periplul lui Rus Vil te va duce cu gândul la un „Codul lui Da Vinci" mutat în Spania (și n-am să bat monedă mai mult asupra acestui aspect, deoarece nu este trăsătura dominantă a romanului), apoi întorsătura situației te va face să-ți amintești scene din filme precum Matrix, Terminator sat The One, personajul principal părând că posedă pe lângă un intelect strălucit și o agilitate ieșită din comun.

Iar toate aceste însușiri ale sale își vor releva, către final, originile atavice, odată cu introducerea „conflictului" final, care nu este altul decât apocalipsa, în cele mai clasice și totuși moderne forme ale ei.

Mă voi opri aici, în primul rând pentru că mă tem că interpretarea proprie este doar una dintre multele posibile, iar în al doilea rând deoarece, cum spuneam, nu vreau să dau prea mult în vileag. Nu vreau să spun cum tratează romanul problema apocalipsei, a învierii morților sau a nelipsitei cruci celești de la sfârșitul lumii, voi spune doar că toate elementele sunt la locul lor, cu grijă așezate și puse în valoare.

Și vă voi invita la lectură!

„Iovik” de Sebastian A. Corn
(de Alexandru Ioan Despina)

Sebastian A. Corn nu cred că mai are nevoie de niciun fel de prezentare, acesta fiind unul dintre puținii scriitori autohtoni de science-fiction și fantasy în stare să adune câteva zeci de persoane la o lansare. Iar lucrul acesta cred că spune multe, nu numai despre autor, dar și despre starea sf-ul românesc, subiect pe care, însă, n-am de gând să-l dezbat acum (și nici în viitor, de altfel), pentru că nu despre acest lucru aș vrea să discut, ci despre Iovik, nuvela apărută anul trecut la editura Millennium, în cadrul sugestiv intitulatei colecții Novella. Cartea este subțirică, undeva la 96 de pagini, cu o copertă descriptivă, strânioviks legată de tema abordată de autor (iar dacă portretului i-ar fi lipsit ochii, cu siguranță, la finalizarea lecturii aș fi fost cuprins de o stare extatică, asemănătoare cu cea pe care sfârșitul Un(ui) veac de singurătate ți-o induce. Bine, ar mai fi fost necesare și câteva amenințări voalate la adresa cititorului, însă Sebastian A. Corn nu riscă de această dată, o face prin intermediul altor romane, acum merge la sigur). Cartea aproape că se citește singură, stilul abordat fiind unul extrem de lejer și versatil, marcă a unui scriitor versat, care poate ataca orice subiect ori temă, cu o lejeritate care stârnește deopotrivă admirație și invidie.

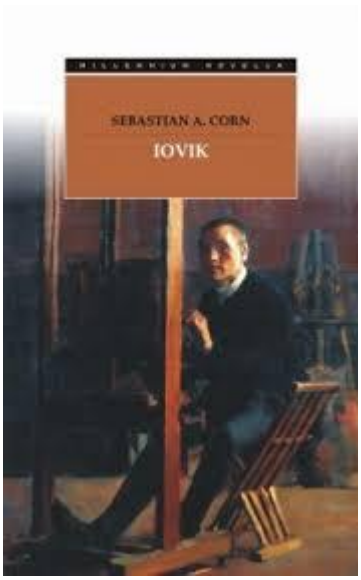

Deși subiectul cărții de față nu este nicidecum unul inedit (cea mai la îndemână asemănare putându-se face cu romanul lui Oscar Wilde, Portretul lui Dorian Grey), Sebastian A. Corn îi imprimă o notă de originalitate nu doar prin intermediul perspectivei din care este redată povestea (în genul Marelui Gatsby, de F. Scott Fitzgerald, rolul lui Nick Carraway revenindu-i aici tânărului

colecționar de artă aflat pe urmele lui Iovik, un pictor cu un talent ascuns), dar mai ales prin modul în care acțiunea se precipită spre final, când este nevoie de un act temerar pentru a rupe statusul quo care se instalase treptat între Iovik și urmăritorii săi.

Pe scurt, naratorul, mereu în căutare de capodopere, dă, în „galeria întunecoasă a lui Herșcovici" peste un „tablou mai degrabă mărunt, schițat din câteva pete de culoare fauves, îngrozitor de agresive", reprezentând „două femei plimbându-se pe faleza de la Balcik", cărora „ochii le lipseau cu desăvârșire". Atras și intrigat totodată de acest tablou, naratorul pornește pe urmele pictorului, reconstruind treptat misterul care pare să-l învăluie. Ceea ce inițial părea doar un șir de coincidențe (și mă refer aici la moartea în condiții tragice a celor care-i pozau), trecând prin mai multe stadii intermediare, ajunge în cele din urmă la valoarea de certitudine. Iovik, ca urmare a cine știe cărui har ori blestem, se face vinovat de moartea mai multor persoane (inclusiv de-a lui Ceaușescu) prin simpla realizare a unor portrete. Însă, în loc să profite de acest lucru, Iovik nu-și dorește decât să fie lăsat în pace de toate persoanele care ajung să-l urmărească și să-l folosească în scopuri mai mult sau mai puțin personale. Fără să atingă complexitatea unui roman, nuvela de față se desfășoară pe mai multe planuri și implică un număr destul de mare de personaje cu diverse roluri în economia ei. O lectură ușoară, numai bună de parcurs într-o seară ploioasă de primăvară.

Autorul îşi prezintă cartea

„DonQuijotisme AntropoLexice”
(de Mircea Băduț)

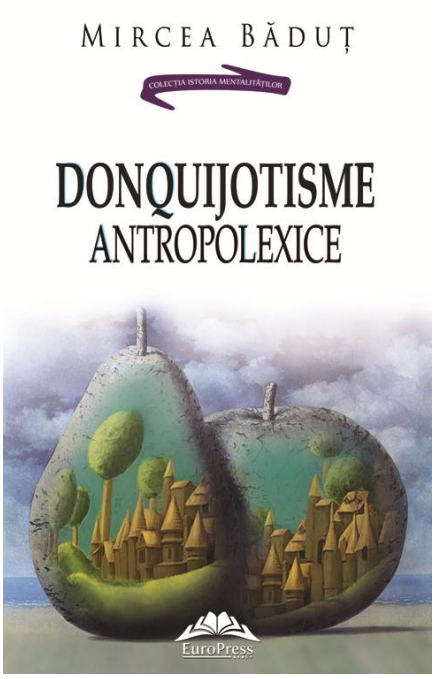

De ceva ani – iată că deja pot spune aşa, primii „gărgăuni literari” evadând prin volumaşul „Ficţiuni primare” (Editura Conphys, 2006) –, de când încerc să păşesc în tărâmul literar, o anume jenă mi s-a strecurat prin gânduri: cum că mintea mea (educată în spirit „real” şi nu în cel „uman”) prea este aceea a unui tehnician, şi nu a unui literat. Coagulându-mi convingerea că nu m-aş putea compara (pe acest tărâm) cu cel ce trăieşte cotidian prin şi pentru literatură/artă, intersecţiile mele cu acestea fiind doar sporadice.

Însă acum un an, doi, pe parcursul micului tur de forţă al cărţii „Întoarcerea fratelui risipitor” (Editura Europress, 2014), mi-a încolţit gândul că poate n-ar trebui să-mi tot „supresez” latura inginerească (văzută ca o „deformare profesională” afectând deopotrivă fantezia şi stilul literar, „deformare” apăsată de cele 11 cărţi de informatică scrise cu oarecare succes) şi că, mai mult (supralicitând naiv-optimist), tuşa „tehnică” mi-ar putea fi chiar un „halmark” al activităţii literare (aflată, începeam să văd, la graniţa dintre „real” şi „uman”).

Este volumul de faţă, în succesiunea cărţilor mele de beletristică, un recul? Hm! Mai degrabă o defulare, o încercare (un reflex?) de a exploata şi latura non-ficţională. De altfel – cum şi în primele trei cărţi tot am strecurat câteva proze eseistice – nici acum „dalmaţianul nu-i fără pată”. Da, această

ultimă carte cuprinde – pe lângă mulţimea de eseuri pe teme antropologice ori filosofice – şi trei proze ficţionale substanţiale (la început, la mijloc şi la final de cuprins); însă ele, deşi scrise în cheie speculativă, servesc cumva filonul cvasi-ştiinţific (sau mai degrabă „pseudo-ştiinţific") al cărţii.

M-am împăcat: şi anume acceptând că „sinusoidele" bioritmului meu literar, cea ficţională şi cea non, pot nu doar coexista (cu fireşti defazări de accent), dar chiar se pot sprijini/nutri reciproc.

*

Întrucât sunt adunate aici şi multe eseuri despre chestiuni din sfera „convingerilor personale", s-ar putea spune că există riscul unor coliziuni spirituale, din eventuale nepotriviri cu ideile cititorului. Dar am speranţa că nu vor fi coliziuni ci interferenţe, mai toate aceste scrieri având inoculat – pe lângă acel „adevăr", prezentat când cu oarece patimă , când argumentat mai sistematic, când pus în şăgalnică discuţie – şi antidotul: fie contrapuncte autoironice, fie îndoieli incluse homeopatic, fie propuneri de perspective antagonice (epistemologice, care-va-să-zică). Deseori reiterând, mai discret ori mai explicit, chestiunea esenţială: cum că nimeni nu are în custodie exclusivă adevărul. Aşa cum ne spuse şi Marcus Aurelius acum aproape două milenii: „Tot ce auzim este o opinie, şi nu un fapt. Ceea ce vedem este o perspectivă, ci nu adevărul.".

ESEURI

Marshall McLuhan: „Medium is the Message”
(de Marcel Gherman)

Legendarul Marshall McLuhan (1911-1980) a fost unul dintre iniţiatorii studiului tehnologiilor mediatice şi al impactului lor covârşitor asupra lumii. Previziunile sale extrem de precise l-au transformat într-un adevărat profet al erei informaţionale, expresiile memorabile: „global village” şi „medium is the message” fiind astăzi mai actuale ca oricând. Un maestru al elocinţei, McLuhan a devenit el însuşi o figură emblematică a spaţiului mediatic pe care l-a cercetat, prin excepţionalele sale discursuri televizate şi prin imprimările conferinţelor pe care le-a ţinut la universităţi.

S-a născut în localitatea canadiană Edmonton. În 1934 şi-a obţinut masteratul în literatură engleză la Universitatea din Manitoba. Apoi şi-a propus să urmeze studii postuniversitare în Anglia. A încercat să se înscrie la Oxford, fiind însă respins, după care a reuşit să fie admis la Cambridge, unde şi-a luat doctoratul în 1936. Studiile la Cambridge aveau să-l influenţeze în mod substanţial, curentul New Criticism din literatura americană şi metodele de dezvoltare a percepţiei având un rol important în formarea viitorului cercetător.

În această perioadă Marshall McLuhan ia decizia să se convertească la catolicism, sub influenţa eseurilor filosofice ale lui G.K. Chesterton. Unii disting în această opţiune o atracţie spre modelul lui Teilhard De Chardin, cel care încerca să regăsească armonia dintre spirit şi raţiune, sau spre ştiinţa de inspiraţie creştină a lui Leibniz, eclipsată de ştiinţa ateistă promovată de Newton. În acel moment, mama lui Marshall McLuhan şi-a exprimat îngrijorarea că o astfel de decizie i-ar putea provoca dificultăţi în cariera lui academică.

Şi, într-adevăr, traseul lui McLuhan nu a fost lipsit de obstacole, la fel ca şi în cazul altor mari reformatori. Mulţi profesori universitari au lansat atacuri virulente asupra sa şi obişnuiau să le interzică studenţilor să-i citeze ideile neortodoxe.

În 1951 apare cartea de debut a lui Marshall McLuhan: „Mireasa Mecanică. Folclorul Erei Industriale”, unul dintre primele studii ale aşa-numitei „culturi de consum”. Volumul încearcă să descifreze semnificaţiile unor slogane publicitare şi să elucideze caracteristicile civilizaţiei moderne printr-o serie de schiţe pline de umor. „Mireasa Mecanică” i-a adus lui McLuhan reputaţia de expert în campanii mediatice, el fiind ulterior abordat în calitate de consultant de multe entităţi corporative de prestigiu.

Monografia sa: „Galaxia Gutenberg: Geneza Omului Tipografic” (1962) este un elogiu adus cărţii ca fundament al culturii europene. Din momentul descoperirii maşinii de tipar, când cărţile au devenit accesibile publicului larg, acestea au constituit cel mai important factor educativ şi au determinat evoluţia intelectuală a societăţii umane.

După cum constata McLuhan, lectura este o ocupaţie prin excelenţă individualistă: „citim în izolare, concentrându-ne în fiecare moment asupra unei singure idei.” În schimb, era electronică este privită de McLuhan ca o revenire la un nou tribalism, la o recolectivizare a spaţiului privat. Peisajul mediatic actual se manifestă drept unul al simultaneităţii, spectatorul fiind bombardat de un amalgam de semnale senzoriale contradictorii. Aceleaşi emisiuni televizate şi radiofonice, aceleaşi şlagăre muzicale şi programe de ştiri sunt receptate concomitent de milioane de oameni, formând astfel un sat global.

Realităţile solipsiste ale indivizilor din era dominată de literatură sunt astfel înlocuite de o singură realitate mediatică globală. Odată cu proliferarea audiovizualului, McLuhan anunţa chiar perspectiva neplăcută a întoarcerii la analfabetism. Alvin Toffler specula la rândul său în „Al Treilea Val” că odată cu apariţia dispozitivelor electronice cu comandă vocală, oamenii ar putea să se dispenseze de scris şi de lectură.

Cunoscutul grafician japonez Masamune Shirow constata din aceeaşi perspectivă că tehnologiile moderne se transformă într-un fel de magie, fiecare fiind capabil să le utilizeze fără să ştie cum funcţionează. Marshall McLuhan şi-a manifestat îngrijorarea că dacă gândirea umană nu va fi în stare să exprime principiile de funcţionare a tehnologiei într-un limbaj raţional, atunci dezastrul va surveni în mod inevitabil.

Cartea „Să Înţelegem Mass-Media: Extensii ale Omului” (1962) a abordat această problemă esenţială, lansând sintagma „Medium is the message”, care implică cercetarea mijloacelor mediatice propriu-zise, dincolo de conţinutul pe care-l transmit. Conform lui Marshall McLuhan, fiecare tip de mediu informaţional influenţează individul într-un mod specific, după cum cărţile cultivă alte calităţi decât televiziunea şi radioul. Astfel, el ajunge la concluzia că diversele surse mediatice constituie nişte forme de educaţie alternativă capabile să-l formeze pe om în egală măsură cu şcoala.

Marshall McLuhan observa rolul important al tehnologiei în dezvoltarea inteligenţei. El anticipa încă din anii 60 apariţia reţelei Internet şi propunea aplicarea computerelor pentru sistematizarea cunoaşterii umane, construind astfel un paradis borgesian, o bibliotecă universală unde poate fi accesată orice informaţie.

Cercetătorul a prefigurat, de asemenea, dilema digitalizării. Apropo de filiaţia sa catolică, în cadrul unui dialog televizat cu un reprezentant al Bisericii, acesta opina că în momentul în care apelează la tehnologiile de comunicaţie, chiar şi în timpul banalelor conversaţii telefonice, oamenii se dematerializează şi se transformă în îngeri.

În 1967 îi apare cartea „Medium is the Massage: Un Inventar al Efectelor”, în care Marshall McLuhan a încercat să-şi ridiculizeze propria expresie devenită între timp un clişeu, propunând noţiunea de masaj mediatic, care vizează efectele creaţiilor mediatice asupra spectatorului. De asemenea, el a introdus noţiunile de mass-media fierbinte şi rece, ce vizează gradul în care acestea solicită atenţia publicului.

Într-o altă lucrare: „Război şi Pace în Satul Global” (1968), McLuhan anunţa că era informaţională va fi „o perioadă de tranziţie asociată unor mari suferinţe şi unor peripluri identitare tragice”. După părerea sa, oamenii tind să reacţioneze violent atunci când le este lezată identitatea. Această idee este valabilă în cazul grupurilor etnice din Statele Unite şi explică într-o anumită măsură incidentele violente care au loc tot mai frecvent în instituţiile de învăţământ americane, unde domină o atmosferă de alienare care provoacă crize identitare profunde.

Iar volumul: „De la Clişeu la Arhetip” (1970) analizează modul în care diverse fraze şi expresii fără relevanţă, lansate prin intermediul mass-media, se transformă prin repetiţie în concepte de referinţă. McLuhan face aluzie la Teatrul Absurdului, în special la piesa lui Ionesco „Cântăreaţa Cheală”, precum şi la romanul lui Joyce: „Finnegan’s Wake” (Veghea lui Finnegan). De asemenea, el se referă la conceptul lui Pascal asupra „limbajelor inimii despre care mintea nu ştie nimic”, marginalizate în epoca raţionalistă a literaturii şi susţine resuscitarea lor în lumea de azi.

La sfârşitul anilor 60, Marshall McLuhan a fost diagnosticat cu o tumoare cerebrală benignă, căreia a reuşit să-i supravieţuiască. Activitatea sa ştiinţifică a continuat, dar, evident, cu un randament diminuat. În 1979 însă a suferit un atac cerebral, după care, un an mai târziu, a decedat în somn, la vârsta de 69 de ani.

Cercetările de mare interes ale lui Marshall McLuhan sunt continuate astăzi de numeroşii săi discipoli. Chiar nu demult, în 2011, fiul său Eric McLuhan a lansat la Editura Peter Lang un nou volum intitulat „Teorii ale Comunicaţiei”, care perpetuează ideile ilustrului său tată în secolului XXI.

BANDA DESENATA

Pot și eu!
(de Alexandru Lamba)

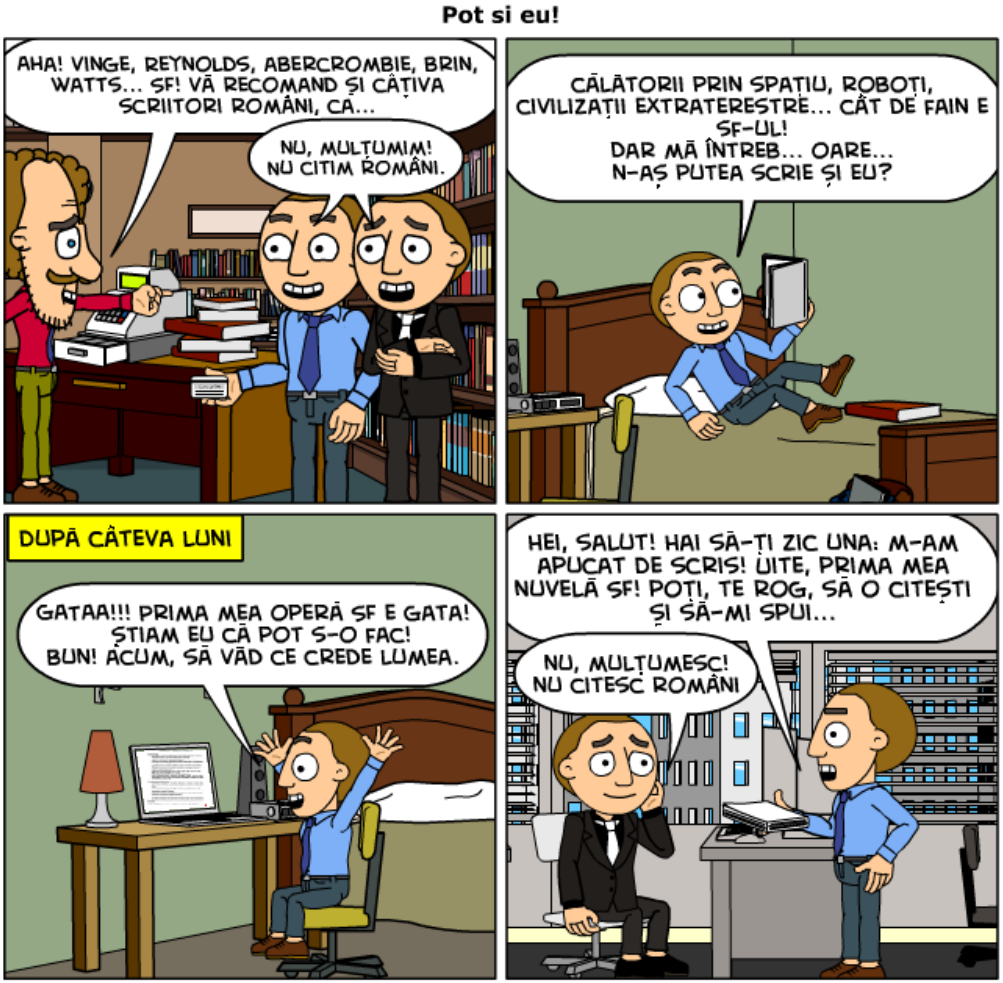
Pot si eu!
AHA! VINGE, REYNOLDS, ABERCROMBIE, BRIN, WATTS... SF! VĂ RECOMAND ȘI CÂȚIVA SCRIITORI ROMÂNI, CA...
NU, MULȚUMIM! NU CITIM ROMÂNI.
CĂLĂTORII PRIN SPAȚIU, ROBOȚI, CIVILIZAȚII EXTRATERESTRE... CÂT DE FAIN E SF-UL! DAR MĂ ÎNTREB... OARE... N-AȘ PUTEA SCRIE ȘI EU?
DUPĂ CÂTEVA LUNI
GATAA!!! PRIMA MEA OPERĂ SF E GATA! ȘTIAM EU CĂ POT S-O FAC! BUN! ACUM, SĂ VĂD CE CREDE LUMEA.
HEI, SALUT! HAI SĂ-ȚI ZIC UNA: M-AM APUCAT DE SCRIS! UITE, PRIMA MEA NUVELĂ SF! POȚI, TE ROG, SĂ O CITEȘTI ȘI SĂ-MI SPUI...
NU, MULȚUMESC! NU CITESC ROMÂNI

ARTA IMAGINARA

Coperte potrivite IX
(de John Dobro)

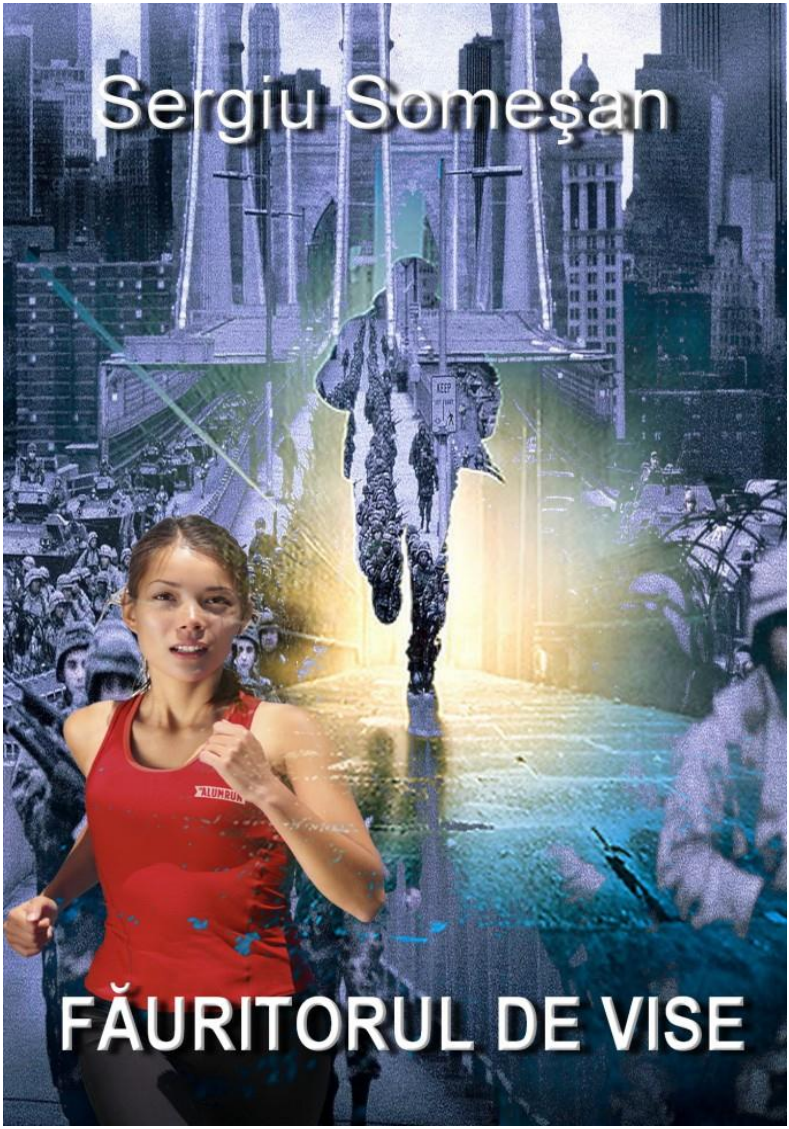

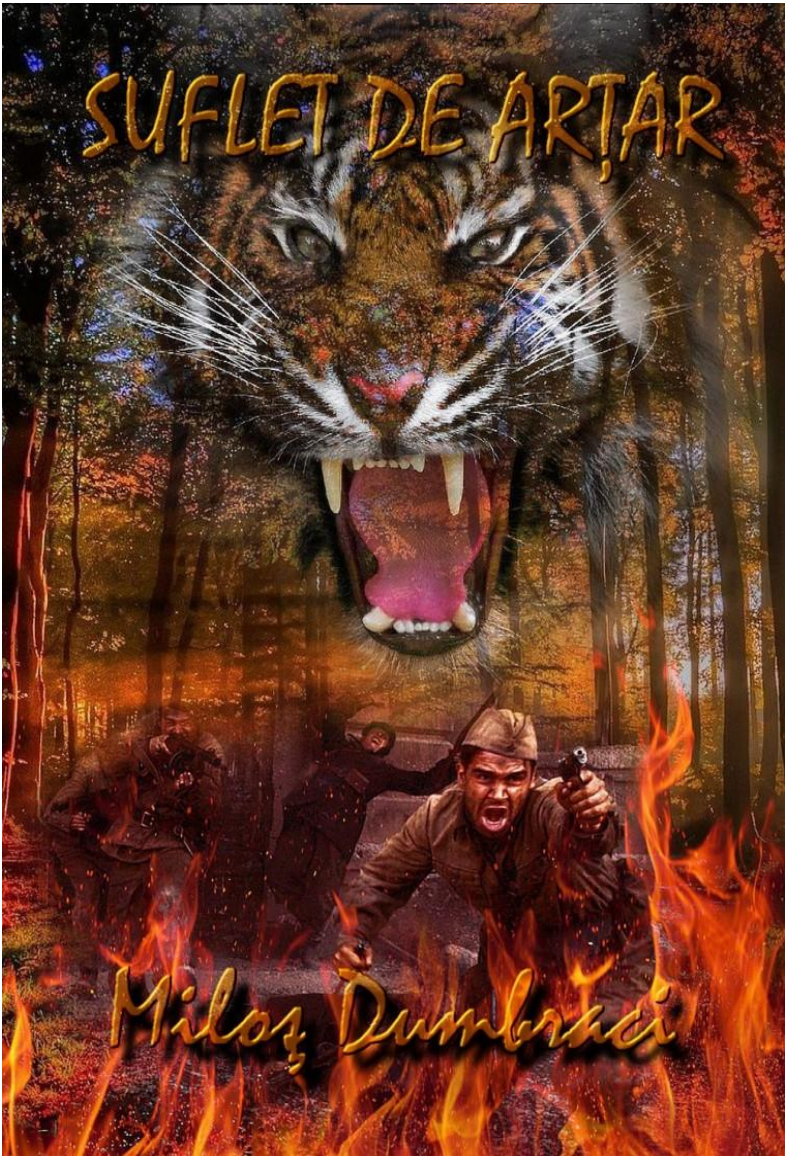
SUFLET DE ARȚAR
Miloș Dumbravici

SERGIU SOMEŞAN
VAMPIRUL
DE PE
STRADA SFORII

INTERVIU

Interviu cu scriitorul Liviu Surugiu

Bună ziua, domnule Liviu Surugiu şi mulţumesc în numele echipei pentru că ați acceptat această invitație!

Spune-mi Liviu (un bun început de roman!). Alex, mă bucur că, în sfârşit, am găsit timp… Niciodată nu e prea târziu; îmi cer scuze: sunt un veşnic întârziat.

Vorbește-ne despre tine ca autor. Ce ai scris deja, ce ai publicat, ce urmează să publici. De unde pasiunea? Dar de citit, ce citești?

Am publicat vreo zece texte prin anii `94, (în JSF, CPSF, SuperNova, Curierul Național, etc) aproape toate premiate la diverse concursuri naționale din acea vreme… Primul roman l-am început în 1983, e vorba de ATAVIC, apărut în iulie 2014 la Editura Tritonic. Al doilea, IUBIRE ȘI MOARTE PENTRU TOTDEAUNA, a fost premiat sub titlul „Întâlnirea" la Festivalul Vladimir Colin din 1995, dar a apărut abia la Gaudeamus anul trecut. Ca nuvelă a fost publicat în nr. dublu 530-531, cred, din CPSF (în CPSF am mai publicat „Adevărul despre Woopy" și „Visus", până acum). De publicat, am publicat de fapt trei romane, dacă punem la socoteală și IMMAN, în 2011, un prototip al Atavic-ului.

Ce urmează? Un roman de dragoste a cărui acțiune se petrece doar în mintea personajelor principale, apoi un roman „cu naziști și zeppeline", iar spre toamnă aș mai scoate încă unul… dar măcar să le public pe celelalte două mai întâi. Par multe, însă pentru un tip care are 14 volume în sertar și nu mai e nici prea tânăr…

De unde pasiunea? Nu știu. Poate că am un exces de imaginație și l-am canalizat spre scris. Am fost prea comod de mic, spre a-l canaliza către fotbal, de exemplu. Și ce era să aduc eu nou în fotbal…

Ce citesc? Nu citesc, de ani buni, decât ce scriu eu. Am mai citit, dar foarte puțin din cât ar trebui să citesc în mod normal, Oliviu Crâznic, Eugen Lenghel, Lucian Dragoș Bogdan, Monica Ramirez, Anamaria Ionescu, Michael Haulică, Marian Truță, Dănuț Ungureanu, Voicu Bugariu, Liviu Radu, Teodora Matei, Florin Pâtea, Eugen Cadaru, Dan Tudor Ninoiu, Costi Gurgu, Alex Lamba (am mai omis, probabil. Oricum, interesant și frumos e că toți îmi sunt prieteni!). Toți scriu bine, unii chiar foarte bine (părerea mea), problema e că tirajele au scăzut foarte mult. Nu neapărat nu se mai citește (toată lumea citește), dar oferta e atât de mare încât nici cel mai avid cititor nu poate cumpăra tot. În loc de 10 titluri pe an a câte 100.000 exemplare, apar sute de volume… și n-o spun ca pe un reproș. Ultima oară când am citit ceva pentru că pur și simplu îmi venise chef să citesc ceva bun, am recitit Turnul Babilonului, de Ted Chiang, apoi Psaltirea din Mainz a lui Jean Ray, iar ca desert niște Regi de nisip. Și, bineînțeles, Bogdan Hrib, unul din puținii editori care și scriu, în plus, luptă pentru a scoate textele cele mai reușite dincolo de bariera limbii române.

ATAVIC, cartea pe care o oferi ca premiu… De unde ideea exploatării ideii de atavism?

Atavismul… Spre deosebire de ereditate, care reprezintă influența imediată a părinților, atavismul se manifestă prin reapariția unor caractere adesea considerate pierdute de secole.

Atavismul sparge codul genetic, în vreme ce ereditatea e un pachet ce trece în mod direct de la o generație la alta. Revendicând o libertate suprimată milenii, cel dintâi nu ține cont de ultimii părinți care, practic, nici nu există pentru el. Astfel, atavismul, la urma urmei tot o formă de ereditate, are ca efect suprimarea ei.

Asta mi s-a părut o idee foarte interesantă… aceea de a nu căuta prea departe personaje puternice… atâta timp cât ele pot fi chiar ÎN NOI. De pildă tu, Alex, dacă-ți pun o cușmă în cap, ești geto-dac get-beget, direct Decebal!… în vreme ce eu, ia uită-te la mine, cu fața asta, nu ți se pare că am ceva din Suleiman Magnificul? În sud, și mai ales în Teleorman, influența genelor otomane e recunoscută…

Mai degrabă Keanu Reeves…

Keanu e pe sfert chinez, alt sfert hawaiian, jumătate englez, iar ca cetățean e canadian. A! și de religie budist! Născut la Beirut… :)))

Oricum, Florin Stanciu ar avea aici un cuvânt de spus…

În loc de reclamă la Atavic (prin cuvinte) te rog să pui link-ul cu trailerul cărții:

https://www.youtube.com/watch?v=48qR0Hgxj9g

„Atavic" e un roman din care câteva paragrafe au apărut și în Gazeta SF. Te-a ajutat experiența publicării în Gazeta SF în demersul publicării în volum?

Păi în primul rând m-a ajutat fiindcă Eugen Lenghel, pe atunci redactor la Gazeta SF (unde, părerea mea, a făcut o treabă foarte bună) m-a recomandat la Tritonic. A mai apărut, sub formă de fragmente promoționale, în „Argos nr.1", de pildă.

„Iubire și moarte pentru totdeauna", ultima carte publicată… Prin ce a diferit (respectiv s-a asemănat) demersul scrierii și publicării acesteia, față de prima?

Scrierea ei?… Aproape că nici nu mai țin minte. Au trecut douăzeci de ani de atunci. E, oricum, diferită de Atavic. Am scris-o dintr-o suflare, fără documentare, fără nimic altceva decât părerea mea. Publicarea? Categoric, a fost mult mai ușor. Editorul îmi citise deja a doua carte, iar aceasta aproape că a venit de la sine. Căci a apărut, de asemenea, la Editura Tritonic, unde încrederea editorului și prietenului meu Bogdan Hrib și-a spus cuvântul.

Ce sfaturi le-ai da noilor autori care doresc să debuteze în volum? Care a fost rețeta succesului tău?

Sfaturi? Să scrie, mai întâi. Să trimită la reviste online. Să încerce apoi și la cele câteva în format print. Apoi, spre edituri. Cam acesta ar fi drumul, cunoscut deja. Durează câțiva ani…

Eu sper să pot vorbi despre succes peste un deceniu, când voi termina de publicat tot ce am scris până acum. Și ce anume va însemna asta în acea clipă? 20 de cărți publicate, poate cu un tiraj mediu de 5000 exemplare (până atunci,

precizez). 100.000 de cărți vândute în zece ani… Acesta ar putea fi succesul meu.

Ce îi transmiți câștigătorului?

Îi aștept recenzia pe www.atavic.ro !